

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (1157) 1972 BALANDŽIO - APRIL 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Lietuviai politikoj

Kas amerikiečiam ar kanadiečiam sportas, tas lietuviui — politika. Jei amerikiečiai pradeda skaityti laikraštį nuo sporto ir komikų, tai lietuviai, bent vyresnioji karta, nuo politikos. Jaunesnieji, tiesa, mažiau domisi politika, tačiau rinkiminės kovos ir balsavimo metu ir jie pasuka galvas politikos link. Lietuviškoji politika, kiek ji reiškiasi partinėmis grupėmis, jiems neaktuali, nepagaunanti. Vyresniesiems ji yra karšta sritis, nes čia liečiama Lietuvos ateitis, kuri yra jų širdies dalis. Ar ji reiškiasi partinėm, ar kitokiom formom, visuomet randa didesnį ar mažesnį atgarsį jų širdyje, nors su ilgėjančiais metais ir jų politinis entuziazmas blėsta. Kad jis visai išblėstų vyresniojo karto, nėra pavojaus, nes Lietuvos laisvė jai yra tas deimantas, kuris ir laiko dulkių sluogsnuose žėri. O lietuviškoji išeivijos politika šiuo metu tuo deimantu daugiausia ir remiasi. Ideologiniai skirtumai, kadaise buvę gana aštrūs, gerokai apdilo, neteko savo asmenų. Tai palengvino bendrą kalbą ir bendrą darbą. Šis reiškinys matomas ir politinėje spaudoje. Seniau vyravęs partinis tonas pasikeitė, užleisdamas vietą ramesniam ir platesniam. Šiuo metu, jeigu ir iškyla aštrumai, tai veiksmų ir daugiausia bendravimo su kraštu ir jo okupantu klausimu, nors ir šioje srityje temperatūra šiek tiek atslūgo. Reikės dar ilgesnio laiko šiam klausimui atvėsinti ir jo aiškesniam sprendimam rasti.

Lietuviškojo politikoj kol kas veikėjų netrūksta ir, atrodo, netruks, kol vyresnioji karta bus pajėgi. Visai kitaip atrodo dalykai gyvenamojo krašto politikoje. Esame JAV, Kanados ir kitų valstybių piliečiai, bet jų politiniame gyvenime dalyvaujame gana nežymiai. Daugiau tokios iniciatyvos matyti JAV-se, kur lietuviai iš seno yra įleidę šaknis, bet Kanadoje tematyti užuomaga. Vyresnioji mūsų karta, neskaitant vienos kitos išimties, vietinėn politikon neina, nes jai ši sritis gerokai svietima. Jaunoji karta irgi nerodo didesnės susidomėjimo politine sritimi, nors bandymų pasitaiko. Galimas dalykas, taip yra dėlto, kad lietuviai yra permaža grupė. Jos aktyvesnįjį veikėjų tai mato ir nesirytta aktyviai politinei veiklai, nes žino, kad neras pakankamai atramos. Kas kita pvz. Kanados ukrainiečiai. Jie politinėje srityje yra daug aktyvesni, nes turi stiprią atramą savo tautiečiuose. Su tokio dydžio tautinėm grupėm, kaip Kanados lietuviai, mažai tesiskaito ir didžiosios politinės partijos. Jos gerai žino, kad savo balsais tokios grupės nenulėms balsavimo metu. Net ir JAV-se, kur lietuvių esama apie milijoną, Vašingtonas nebijo prarasti jų balsų. Kur lemia skaičiai, lietuviai vieni neturi stiprios kortos. Vis dėlto ir čia jie gali savo aktyvumu suvaidinti reikšmingą vaidmenį susidėdami su kitom tautinėm grupėm. O tai yra visai įmanoma, nes daugelio tautinių grupių interesai sutampa, ypač kai paliečiamas jų senųjų tėvynių klausimas. Pvz. Kanados užsienio politika, palinkusi Maskvos pusėn, gerokai sugadino tautinių grupių nuotaikas, kurios pasireiškė Ontario provincijos rinkimuose.

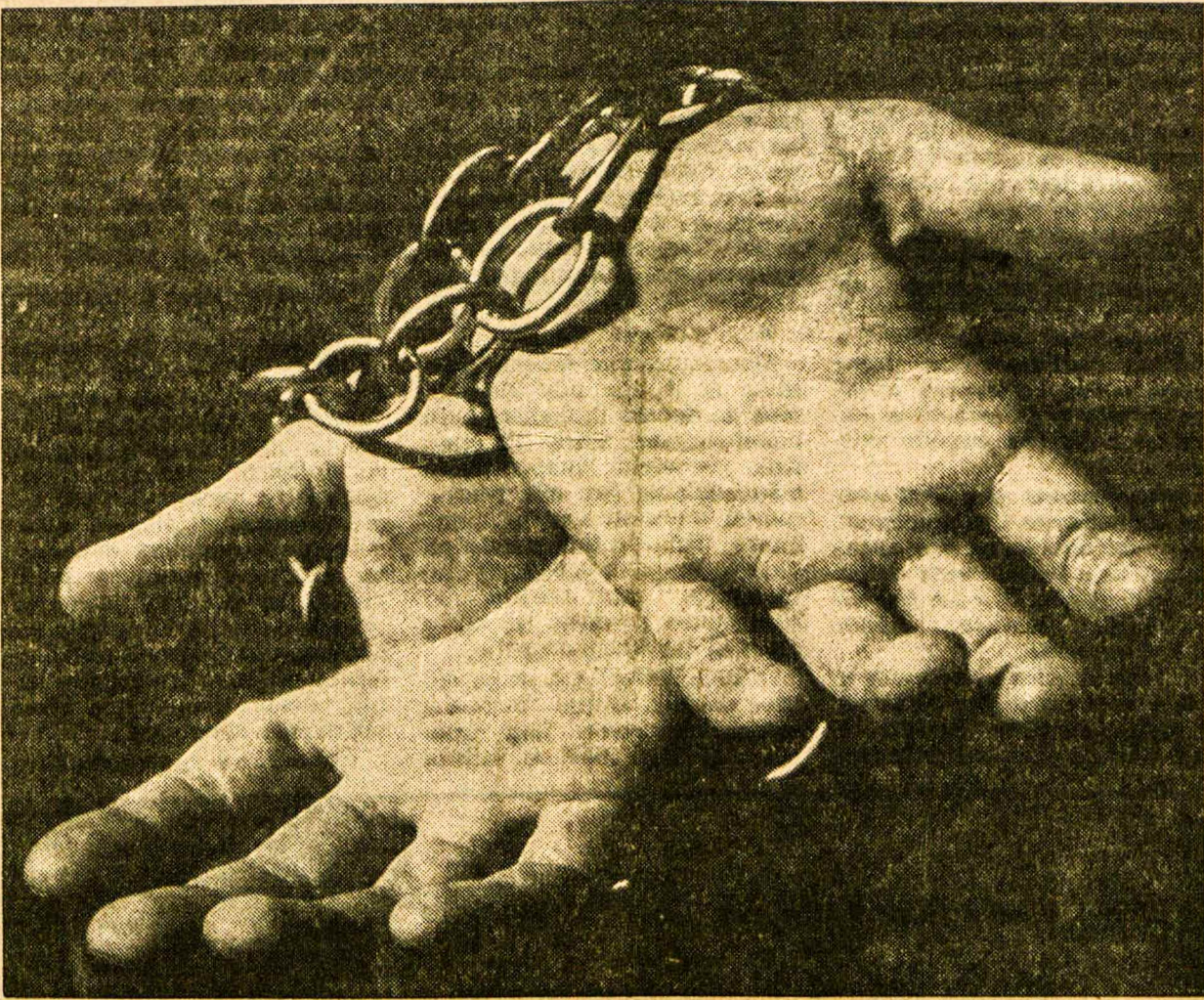
Lietuviai, kad ir būdami negausūs, neturėtume atsisakyti nuo dalyvavimo vietinėje politikoje. Juk skaičiai neviską lemia. Gal net svarbiau turėti pasirodusius asmenų. Yra labai gausių tautinių grupių, tačiau jos politiniame gyvenime beveik visai nesireiškia, nes neturi tinkamų asmenų. Kartais maža, bet sąmoninga grupė lemia daugiau už mases. Dėlto ir lietuvių taktika turėtų būti šio pobūdžio. Jaunosios kartos tautiečiai turėtų jį atkreipti dėmesį ir tinkamai pasiruošti dalyvauti gyvenamo krašto politikoje. Šiuo būdu jie galės padėti ne tik savo tautiečiams išeivijoje, bet ir pačiai Lietuvai. Žinoma, dalyvavimas krašto politiniame gyvenime sunkiai įmanomas be dalyvavimo kurioje nors partijoje. Dėlto pagrįstini tie lietuviai, kurie aktyviai dalyvauja vienoj ar kitoj reikšmingesnėj krašto partijoj. Veikdami iš vidaus, jie gali daugiau padaryti, negu visos tautinės grupės balsai. Pvz. anomet, esant Kanados min. pirmininku J. Diefenbakeriui, mažytis lietuvių konservatorių grupė buvo reikšmingas veiksnys Lietuvos gen. konsulo paskyrimo. Kita grupė pvz. liberalų partijoj gali turėti panašios įtakos atitinkamu momentu. Dėlto lietuviams reikia turėti savo grupes ne vienoje kurioje partijoje. Teisingai sakoma, esą neišmintinga sukratus visus kiaušinius į vieną krepšį — kai tas sudužs, nieko neliks. Yra manančių, kad lietuviams reikėtų dėtis su viena kuria partija. Neatrod, kad tai būtų įtikinanti mintis. Skaičiumi lietuviai toje partijoje nebūs reikšmingi, o jai pralaimėjus, nieko neturės kitoje. Lietuviai savo įtaką gali pabrėžti asmenimis, o ne skaičiais.

KANADOS IVYKIAI

PABRANGS MOKSLAS, GERALAI...

Ontario provincijos ižd. D. McKeough paskelbė naująjį \$5.050.000.000 biudžetą su \$597.000.000 numatomu deficitu. Provincijos pajamos \$134.000.000 papildys nežymus provincinio mokesčio padidinimas benzinui, automobilių registracijos plokštėms, vairuotojų leidimams, alkoholiniam gėrimam, rūkalams. Nuo balandžio 17 d. bonka dėgtinės pabrangės apie \$0.30, alaus 24 bonkų dėžė — \$0.35, alinėse stiklais parduvinėjamas alus — keliais centais. Automobilių registracijos plokštės bus brangesnės \$3-5 pagal cilindro skaičių. Išvykų mėgėjai turės daugiau mokėti už stovyklavietes provinciniuose parkuose. Naujasis biudžetas skaudžiausiai paliečia studentus, kuriems dabar reikės mokėti apie \$100 daugiau mokslo pinigų. Pirmą kartą mokslo pinigai įvedami būsimiems mokytojams ir medicinos seserims. Spėjama, jog metinis mokeskis už mokslo universitetuose ir pedagoginiuose institutuose dabar bus apie \$585 ir daugiau, Ryersono politinės institutė — apie \$350, medicinos seserų mokykloje — apie \$250, žemės ūkio mokykloje — apie \$150. Tai yra bend-

ras visų specialybių vidurkis minėtose institucijose. Spaudoje nuogastaujama, kad kaikiurios specialybės pasidarys neprieinamos neturtingiems studentams. Nors Ontario premjeras W. Davis skelbiasi gerokai apkaręs išlaidas, su tokia jo mintimi nenori sutikti "The Toronto Sun" dienraštis: "Premjero įstaičioje ir ministerijų kabinete J. Roberts turėtų 37 asmenų skaičių W. Davis padidino iki 123. Išlaidos nuo \$559.000 pakilo iki \$2.600.000." Premjero P. E. Trudeau kelionės į Torontą ir kitus miestus įtaigojo, kad vyriausybė jau galvoja apie federacinio parlamento rinkimus, bet premjeras tai paneigė ir papildomus rinkimus dviejose apylinkėse paskelbė š.m. spalio 16 d. Gallupo viešosios nuomonės tyrimo pasakutinię duomenys dabar valdančiai liberalų partijai nėra palankūs. 1968 m. prieš federacinio parlamento rinkimus 35% kanadiečių žadėjo remti liberalus. 19% — konservatorius, 12% — NDP socialistus, 5% — kitas partijas ir 29% buvo neapsprendę. Dabargi savo balsus liberalams nori atiduoti 25%, (Nukelta į 7-tą psl.)

Surakintos okupuotos Lietuvos tautiečių rankos, simbolizuojančios religinę ir tautinę vergiją

Lietuvių protestas Jungtinėse Tautose

Memorandumas su 17.054 parašų • Rašytojo Solženicino priekaištai • Rabinas — KGB tarnautojas • Įsakymas kūrėjai neleisti Lietuvos jaunimui dalyvauti pamaldose

Esame rašę "TŽ" apie okupuotos Lietuvos kunigų memorandumus Kremlui ir sovietams vyskupams bei vyskupijų valdytojams. Taipgi esame minėję apie nesėkmingus Lietuvos tikinčiųjų prašymus sovietinėm įstaigom dėl religijos persekiojimo sustabdymo ryšium su kunigų bylomis. Šiomis dienomis užsienį pasiekė žinia iš Maskvos, kad Lietuvos tikinčiųjų vardu įteiktas memorandumas Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Kurt Waldheim, prašant tą memorandumą persiųsti Sov. Sąjungos kompartijos gen. sekretoriui L. Brežnevui. Memorandumas pasirašytas 17.054 asmenų. Pasak spaudos agentūrų — Associated Press ir Reuterio, jame išdėstyta dabartinė religijos būklė Lietuvoje, pabrėžiamas tikinčiųjų persekiojimas, diskriminavimas, minima sovietinė konstitucija, garantuojanti sąžinės laisvę, bet praktikoje nevykdoma.

Tai pirmas kartas, kad okupuotos Lietuvos tautiečiai kreipėsi į Jungtinių Tautų gen. sekretorių. Žinant sovietinio gyvenimo sąlygas, reikia pripažinti, kad tai nepaprastai drąsus žingsnis. Juk memorandumą organizavę ir jį pasirašę rizikuoja savo laisve, o gal net ir gyvybe.

Telegramos ir spauda

Užsienio lietuviai tokį žingsnį turėtų visom išgalėm paremti. Turimomis žiniomis, Jungtinių Tautų sekretoriaus įstaigą Niujorke jau pasiekė daugybė telegramų bei laišku, skatinančių paremti Lietuvos tikinčiųjų prašymą. Laiškus bei telegramas iš Kanados pasiuntė JT gen. sekretoriui, Kanados premjerui P. E. Trudeau ir spaudai KLB krašto valdyba ir paragino teikti akciją apylinkių valdybas. Savo keliu daro žygįs ir Kanados Lietuvių Katalikų Centras. Organizacijos, siunčiančios telegramas ar laiškus, prašomos adresuoti: Mr. Kurt Waldheim, Secretary General of United Nations, New York, N.Y., U.S.A.

Apie pastarąjį Lietuvos tikinčiųjų memorandumą plačiai rašo didžioji spauda, skelbia radijas ir televizija. Toronte plačiausiai rašė "The Toronto Star" kovo 28 d., išspausdinęs informaciją su didele antrašte "Lithuanians charge Soviet bias". Informaciją iš Maskvos primename, kad 80% Lietuvos gyventojų buvo katalikai, kai 1940 m. birželio 15 d. sovietinė armija užėmė kraštą ir vėliau jį prijungė prie Sov. Sąjungos. Taipgi duota keltas etatistinių žinių apie religinę būklę, remiantis memorandumo duomenimis.

Priekaištai vyskupams

Didžiojo spaudoj prieš pat Velykas pasklido žinia apie vadinamą "Gavėnios laišką", pa-

rašytą Nobelio premijos laureato A. Solženicino ir skirtą Maskvos ortodoksų patriarchui Pimenui. Jame autorius tvirtina, kad Ortodoksų Bendrija yra diktatoriškai valdoma ateistų. "Per ištisus 2000 metų negirdėtas dalykas, kad religinė Bendrija būtų diktatoriškai valdoma ateistų". Maskvos patriarchas esą nesirūpina Bendrijos gerove. "Mes netenkame paskutinių, kad ir menkų, krikščioniškosios tautos žymių. Ar tai neturėtų pirmiausiai rūpėti rusų patriarchui?" — rašo A. Solženicinas. Pasak jo, Ortodoksų Bendrija naikinama pačių dvasininkų rankomis. "Kas gali patikėti, kad užsimotas Bendrijos dvasios ir kūno sunaikinimas, vadovaujant ateistams, yra geriausias būdas jai išlaikyti?" Rašytojas daro priekaištą ortodoksų hierarchijai, kuri vykdo komunistinės valdžios įsakymus, t.y. uždarinėja šventoves, baudžia kovojančius už tikėjimą kunigus, draudžia mokyti vaikus religijos, skambinti šventovių varpais. "Kodėl iš Rusijos turėtų būti atimtas seniausias jos puošmuo — gražiausias jos balsas?" — sako A. Solženicinas. Jis apgailestauja Ortodoksų Bendrijos priklausomybę nuo valstybės. "Rusijos istorija būtų buvusi nepalyginamai humaniškesnė ir darnesnė pastaraisiais šimtmečiais, jei Ortodoksų Bendrija nebūtų atsisakiusi savo nepriklausomybės."

Pažymėtina, kad iki šiol nė vienas sovietų žmogus, turintis tarptautinį prestižą, nedrįso viešai reikalauti religinės laisvės Ortodoksų Bendrijai, kuriai priklauso apie 60 milijonų rusų. A. Solženicino p o s ū k i s religijos linkme išryškėjo pastaraisiais metais. Jis savo vaikystėje buvo pakrikštytas, bet religija jamai tesidomėjo. Stalino valdymo metais rašytojas 11 metų praleido kalėjimuose ir ištėrė mirties. Turimom žiniom, pirmąją Komuniją A. Solženicinas priėmė ortodoksų šventovėje tik prieš vienerius metus. Jo svajionė — patysidinti šventovę už gautą Nobelio premiją — \$79.000. Deja, Kremlius ilgai kludė gauti šia sumą, nors leido priimti Nobelio premijos raštą ir aukso medalį Maskvoje š. m. balandžio mėnesį. Šiuo metu prieš jį šėlsta kremlinė propaganda.

Priekaištai rabinui

Labai panaši būklė yra Sov. Sąjungos žydų religinėje bendruomenėje. Praėjusiais metais Maskvoje mirė vyriausiasis žydų rabinas Leb Levin, kuris buvo ir saugomo KGB tarnautojas. Labiausiai favorizuojamas kandidatas jo vieton yra buvęs Odesos rabinas Israel Svarcblat. Izraelinis emigravęs rabinas viešai pareiškė, kad jis yra KGB agen-

tas. Izraelyje spausdinamas rusų kalba laikraštis "Naša Strana" remdamasis net 4 rabinų pareiškimais, skelbia, kad I. Svarcblat jaunystėje buvo pakliuvęs kalėjimui už vagystę ir padėginėjimus. KGB jį paleido iš kalėjimo ir nusiuntė rabinu mokyklon Maskvoje, kur jis reiškėsi kaip valdžios šnipas. Dėl jo turėjo būti uždaryta visa mokykla. Jam būnant rabinu Odesoje, net du kartus kažkodėl degė sinagoga. Jo surinkti pinigai iš tikinčiųjų atsidūrė Hanojuje.

O kaip Lietuvoje?

Sovietinių rusų okupuotoje Lietuvoje taikoma ta pati religinės sprespaudos sistema. Kadangi iš tradicijos Katalikų Bendrija yra daug labiau savarankiška, tai ir okupantam sunkiau jį įsiskverbti. Vis dėlto per daugelį metų, nežiūrint stipraus priešnimosi, Kremlius ir čia įvedė savo prievartą ir įsakineja vyskupams kaip tvarkyti religinius reikalus. Kaip Sov. Sąjungoje A. Solženicinas, taip Lietuvoje eiliniai kunigai ir tikintieji reikią nepasitenkinimą peršvelnia vyskupų ir valdytojų laikysena. Pvz. draudimas jaunimui dalyvauti pamaldose atėjo per kūrįja. Štai kaip skamba šis potvarkis: "Pagal Religinių Kultūrų Įgaliojimo Rūgienio patvarkymą, liturginėse apeigose viešai gali dalyvauti tie ir tos, kurie turi 18 metų amžiaus. Jaunesnio amžiaus vaikai negali tarnauti Mišiose, negali giedoti chore, negali vėliavų nešti, negali gėlių barstyti. Liturginėse religinėse praktikose vaikai dalyvauja kartu su savo tėvais" (Kauno arkivyskupijos ir Vilkauskių vyskupijos kūrįja, nr. 530, 1961. V. 31). Jau vien iš to fakto matyti, kad vyskupai verčiami veikti Katalikų Bendrijos ir aplamai religijos nenaudai bei nusilenkti ateistinei valdžiai, siekiančiai tikinčiųjų bendruomenės sunaikinimo pačių tikinčiųjų rankomis.

Užsienio reakcija

Ši kartą užsienio lietuvių ir nelietuvių reakcija pasirodė gana stipri. Visus sujaudino žinia, kad parašai Lietuvoje po minimu memorandumu buvo renkami rizikuojant savo laisvę, kad sudaryta stora 123 lapų peticijos knyga ir slaptai pergabenta užsienin. Didieji laikraščiai ne tik S. Amerikoje, bet ir kituose kontinentuose paskelbė plačius pranešimus apie sovietinę sprespaudą. Pvz. Čikagos "Sun-Times" didelėm raidėm kovo 28 d. skelbė "Lithuanians Rip Russians" ir atpasakiojo memorandumo turinį. Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komitetas ragina visus imtis skubios akcijos paremti okupuotos Lietuvos tautiečių patangoms. Rs.

Pasaulio įvykiai

S. AIRIJOS VALDYMA PEREMĖ BRITANIJĄ, SUSPENDAVUSI VIETINĮ parlamentą ir premjero B. Faulkner ministerių kabinetą vienerių metų laikotarpiui. Britanijos premjeras E. Heath pažadėjo paleisti dalį internuotų katalikų, bet užtikrino protestantus, kad S. Airija nebus prijungta prie Airijos respublikos be jos visų gyventojų sutikimo. Kadangi protestantų S. Airijoje yra milijonas, o katalikų tik pusė milijono, pritarimas sąjungai su Airijos respublika neįmanomas. Galimas dalykas, Britanijos premjeras E. Heath per savo vietininką W. Whitelaw bandys reformuoti S. Airijos parlamentą, kad jį galėtų iesti didesnis skaičius katalikų. Dabartiniai S. Airijos įstatymai rinkimų atžvilgiu nebuvo demokratiniai, nes balsų skaičių vienam asmeniui sąlygojo jo turimas turtas. Rinkimus lengvai laimėdavo turtingesni ir tvirtes-

nes pozicijas turintys protestantai. Katalikų pagrindininkų IRA organizacija jau sušvelnino teroristinius veiksmus, bet triukšmą dabar kelia protestantai. Kovą tiesioginiam Britanijos valdymui yra paskelbęs S. Airijos ministerių kabineto buvusio nario W. Craig vadovaujamas Avangardo Sąjūdis, kurį sudaro protestantų ekstremistinės grupės ir buvusios pagalbinės policijos nariai. Sąjūdis žada siekti nepriklausomybės S. Airijai, jeigu Britanija susilpnintų protestantų pozicijas. Šiai minčiai nepritaria kiti du protestantų vadai — buvęs premjeras B. Faulkner ir sovizimu pasižymėjęs anglikonų kun. I. Paisley. Jiedu norėtų, kad S. Airija būtų įjungta į Britaniją, jeigu jai nebus leista atgauti lig šiol turėtų teisių. Avangardo Sąjūdis organizuoja masinius streikus ir protesto demonstracijas, siekdamas visišką milijono protestantų kontrolę. Susikirtimas tarp jo vado W. Craig, buvusio premjero B. Faulkner ir kun. I. Paisley, atrodo, yra neišvengiamas. Kyla klausimas — kurį iš šios trijulės protestantų pripažins savo tikruoju vadu? Nuo šio sprendimo priklausys S. Airijos ateitis ir gal net Britanijos premjero E. Heath likimas. Jo konservatorių partija gali pralaimėti parlamento rinkimus, jeigu jam nepavyks išspręsti S. Airijos problemos, kurią nevienas politikas jau vadina Britanijos Vietnamu.

KRYŽIUS IR VARPAI

D. Penktadienį apie 10.000 maldininkų Jeruzalėje nešė kryžių beveik prieš 2.000 metų Kristaus žengtų kančios keliu. Ant pastatų stogų stovėjo ginkluoti Izraelio kariai, bet niekas nesudrumstė procesijos. Gatvių pakraščiuose buvo išsirikiavę arabai skautai ir skautės. Tą pačią dieną kryžių nuo senojų kolonijaus Romos gatvėmis nešė ir popiežius Paulius VI. Vėlykų varpams aidint, jis laikė velykines Mišias ir savo pamoksle prisiminė kenčiančius katalikus ir krikščionis komunistiniuose kraštuose. Vėlykų išvakarėse Vienoje, vengru kunigų seminarijoje, aštuoniiasdešimt metų suaktyt tyliai atšventė kardinalas J. Mindszenty, kurį Vatikanas oficialiai vis dar pripažįsta Katalikų Bendrijos primu Vengrijoje, nors jam nėra jokios galimybės sugrįžti į savo gimtąjį kraštą.

VELYKŲ DOVANA

Keli šimtai tūkstančių V. Berlyno gyventojų Vėlykų progą trim dienom buvo išileisti į R. Berlyną ir R. Vokietiją. Paskutinį kartą jie savo gimines bei artimuosius R. Berlyne buvo apilankę per 1966 m. Velykas, o nuo R. Vokietijos buvo atskirti beveik 20 metų. Daugumas jų plastikiniuose maišeliuose nešė dovanas artimiesiems — kavos, vaisių ir drabužių. Leidimai buvo duodami ne tik giminėms aplankyti, bet taip pat ir kultūrinio bei religinio tikslu. Miestą dalijančios sienos laikinai praverė, be abejonės, turėjo ir politinį tikslą — Bonnos sutarčių su Maskva ir Varšuva ratifikavima. Komunistai tikslai, kad vokiečiai, siekdami rvišo su R. Berlynu ir R. Vokietija, padarys atitinkama spaudima opozicijai ratifikuoti minėtasis sutartis. Nuo jų ratifikavimo priklauso ir ryšius lengvinančios Berlyno sutarties likimas.

NESEKMINGI PASITARIMAI

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas L. Iljičevas Pekinge bandė atnaujinti pasitarimus sienų klausimu. Spėjama, kad jis Kinijai pasiūlė abioms nepuolimo dakt. Pekingo radio pranešimu. Maskvoje jokių rezultatų nedavė

jau septynioliktas kiniečių ir sovietų komisijos pasitarimas didžiųjų pasienio upių navigacijos reikalais. Diplomatinis sluogsnių teigimu, Kremlius yra susirūpinęs prez. R. Niksono pažadu duoti amerikiečių žvalgybos satelitų padarytų Kinijos ir Sovietų Sąjungos pasienio nuotraukų Pekingo vadams. Ar tikrai toks pažadas buvo padarytas, tenka labai abejoti.

NAUJA SUTARTIS

Britanija ir Malta pasirašė naują sutartį septyneriems metams, kuri ir toliau Valentos bazėje leis laikyti 3.000 britų karių. Malto premjeras D. Minottof, už bazę reikalavęs metinės 78 milijonų sumos, nusileido iki \$38,4 milijono. Britanija išneš tik \$13,6 milijono, o likusią sumą padengs Atlanto Sąjungos nariai. Naująja sutartimi Malta išsipareigojo neduoti bazės Sovietų Sąjungos ir Varšuvos Sąjungos laivynui. Derybas Malto naudai kaip tik ir nusvėrė šių reikalavimų patenkinimas. Atlanto Sąjungos vadovybė nenorėjo, kad sovietų nedidelė greitlaiviai su Malto pagalba pradėtų operacijas vakarinėje Vidurmečio jūros dalyje.

ISTREMIJA DIPLOMATUS

Bolivijos prezidento H. Banzer karinė vyriausybė pareikalavo, kad Maskva per savaitę atšauktų 119 savo ambasados diplomatus ir tarnautojų. Užsienio reikalų ministeris M. Gutierrez juos apkaltino šmokslo, susietu su Kuboje centrat turinčios organizacijos ginkluotų narių išsikėlimu Bolivijoje. Detalės nebuvo paskelbtos. Bolivija pabrėžia, kad šis reikalavimas nereiškia diplomatinio santykių nutraukimo su Sovietų Sąjunga, kurios ambasada turi daugiau kaip 500 asmenų.

SEIMO RINKIMAI

Lenkijos kompartijos vado E. Giereko reformas patvirtino seimo rinkimai, kuriuose dalyvavo 97,8% rinkėjų. Rinkimuose buvo panaudotas bendras kandidataų sąrašas, turintis 625 pretendentes į 460 vietų seimą. Rinkėjams buvo leista išbraukti nepageidaujamų asmenų pavardes ar pakeisti jų vietą sąraše, nes kiekviena apylinkė rinko tik 5 atstovus. Rinkėjų nepakeistame balsavimo lapelyje pergale buvo užskaitoma pirmajam penketekui. Tokių pakeitimų rinkėjai, matyt, nevengė, nes į seimą vos bepraėjo paskutinėje vietoje atsidūrę trys kompartijos politbiuro nariai ir penki centrinio komiteto sekretoriato nariai. Proporcija seime buvo palikta ta pati: ji sudaro 255 komunistai, 117 ūkininkų partijos atstovai, 39 demokratų partijos atstovai ir 49 katalikų organizacijų atstovai.

KAIRIŲJŲ TERORAS

Turkijoje veikianti kairiojo sparno pagrindinė Turkijos išlaisvinimo Armija pagrobė du britus ir kanadiečių radaro technikus, priklausančius Atlanto Sąjungai. Pogrindininkai pareikalavo laisvės trim savo nariams, laukiantiems mirties bausmės įvykdymo už Izraelio diplomato E. Elromo nužudymą. Policijai suradus pogrindininkų slėptuvę kalnuose, jie nušovė tris minėtuosius įkaitus ir patys žuvo nuo policininkų kulku. Jų tarpe buvo M. Cayan, vienas policijos seniai įieškomų pogrindininkų vadų. Pogrindininkai yra infiltravę net ir Turkijos kariuomenę. Prieš šį incidentą krašto apsaugos ministerija atleido iš kariuomenės ir suėmė 57 kari-ninkus, 11 puskarininkų ir karių. Dėl žuvusių radaro techniko mirties Turkijos premjeras N. Erim pasiuntė užuojautos telegramas Britanijos premjerui E. Heath ir Kanados premjerui P. E. Trudeau.

Tėviškės Ziburiai – lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
 Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
 advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

Kanados lietuvių katalikų suvažiavimas

S. m. gegužės 6 d. į Toronto suvažiavus lietuvių katalikų organizacijų, institucijų, parapijų atstovai (po viena nuo šimto parapijų) aptarti dabartinį savo problemų. Toks suvažiavimas įvyko prieš trejus metus ir sudarė Kanados Lietuvių Katalikų Centrą. Dabar šis Centras kviečia antrąjį suvažiavimą apžvelgti pirmiesiems veiklos žingsniams ir pasvarstyti religinių jaunimo problemų. Pirmoji suvažiavimo dalis skiriama organizaciniams reikalams, antroji — simpoziumui tema "Lietuvių jaunimo religija bei moralė". Norima šią temą apžvelgti ryšium su Jaunimo Metais ir jaunimo kongresu Čikagoje. Apie lietuvių jaunimą amerikinėje aplinkoje kalbės dr. J. Pikūnas, Detroito universiteto psichologijos profesorius. Jis atskleis tą atmosferą, kuri vyrauja JAV ir Kanados viduriniuose bei augstosiose mokyklose, ką jose mūsų jaunimas gauna ir ką praranda religijos bei moralės srityje. Jaunieji veikėjai — stud. A. Puteris, adv. V. Augaitis — tame simpoziume gvildens religinį bei moralinį aspektą jaunimo organizacijų veikloje — ateitininkų ir skautų. Aloyzas Kuolas tą patį aspektą apžvelgs sportininkų veikloje. Nebus užmiršta ir

šeštadieninė mokykla. Apie religijos mokymą joje kalbės kun. Ant. Prakapas, OFM. Simpoziume jaunieji turės progos pasisakyti apie dabartinę lietuvių parapiją, jos reikšmę jaunimui bei jo dalyvavimą parapijos gyvenime. Šia tema kalbės Eug. Giraudas, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas. Pagaliau kun. dr. V. Skilandžiūnas nagrinės tautiškumo ir religijos pusiausvyrą jaunimo auklėjime. Šis paskaitininkas gyvena Otavoje, veikia su lietuvišiais ir klebonauja kanadiečių parapijoje. Lavalio universitete, Kvebeke, jis yra baigęs pedagoginius mokslus ir gavęs daktaro laipsnį. Sio metu jis gilina savo studijas Otavos universitete psichologinės teologijos srityje.

Suvažiavimo dalyviai taip pat turės progos pasigėrėti lietuvių menininkų religiniais kūriniais. Jų paroda rūpinsis dail. T. Valius ir K. Manglicius. Jau pasižadėjo dalyvauti visa eilė dailininkų iš Toronto ir kitų vietovių. KKK Centras, pirmininkaujamas dr. J. Sungailos, jau išsuntinęs pakvietimus parapijoms, organizacijoms ir institucijoms parinkti atstovus suvažiavimui. Simpoziume kviečiama dalyvauti ir plačioji visuomenė. Inf.

PAREMKIME KONGRESĄ AUKOMIS

Jaunimo kongreso tikslai ir uždaviniai — savaime aiškūs: per lietuvišką darbą ir lietuvišką gyvenimą. Kai lietuvių jaunimas dabar yra pajudėjęs viso pasaulio plotu, tai kartu sprendžiama ir lietuviškos mūsų ateities problema.

Jaunimo kongreso vaizdas jau yra taip pat išryškėjęs: paskaitomis, pranešimais, svarstybomis bus žvelgiama į rūpimus klausimus; kultūriniai renginiai atskleis kūrybinius polėkius; sudaromos sąlygos jaunimui susitikti, bendrauti, pasišmonėti, pasilinksmiti. Birželio 24 d. atidaromos parodos, birželio 30 — liepos 4 įvyksta kongreso atidarymas Čikagoje, liepos 4-8 — studijų dienos Kento universitete, liepos 8-15 — stovykla Romuvoje, Kanadoje, liepos 15-16 — kongreso uždarymas Toronte. Taip pat liepos 2 d. Čikagoje įvyks laisvojo pasaulio lietuvių IV-ji tautinių šokių šventė.

Parengiamieji kongreso darbai dirbami visu atsidėjimu. Visur sudaryti Jaunimo Metų komitetai. Jau išrinkti arba renkami kongreso atstovai. Visur pasirašoma jaunimo petijacija Lietuvos laisvės reikalui.

Bet jaunimo kongreso surengimas reikalauja taip pat didelių išlaidų. Ne visi kraštai yra pajėgūs savo jaunimo atstovus atsiųsti, tad ir jiems reikia padėti. Todėl kreipiamės į visus JAV ir Kanados lietuvius: kiekvienas paremkime jaunimo kongresą savo auka! Kiekvienas pagal savo išgalas. Kurių nepasieks aukų rinkėjai paskirose vietovėse, tie savo aukas prašomi siųsti tiesiai jaunimo kongreso finansų komisijai: Dr. Juozas Kazickas, 550 Fifth Ave., New York, N.Y. 10036, USA.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie atvers savo širdis, duris ir

pinigines į a u n i m o kongresui įvykdyti tokiame, koks jis suplanuotas ir koks turi būti!

Dr. Juozas Kazickas,
 II PLJK finansų komisijos pirm.
 Romas Sakadolskis,
 II PLJK Komiteto pirm.
 Stasys Barzdukas,
 PLB valdybos pirm.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Čikagoje reikia apie \$150.000. Juos telkia finansų komisijos pirm. dr. J. Kazickas. Čia jis matome su Br. Nainiene Čikagoje, pradedant lėšų telkimo vaju. Nuotr. A. I. Gulbinsko

Jack Anderson, neseniai paskelbęs Valstybės Tarybos posėdžių kaikiurios dokumentus, liečiančius Indijos-Pakistano ginčą, šiuo metu atskleidė idomius duomenis apie JAV-bių santykius su Kinija.

* * *

JAV-bių šaltojo karo architektas John Foster Dulles 1954 m. susitiko su Ču En-lai, tuometiniu Kinijos užsienio reikalų ministru Zenevoje, kur buvo susirinkę visi "didieji" politikai nustatyti "įtakų sferos" ribų Indokinijoje. Ču En-lai priešė prie Dulles atkūšs ranką pasveikinti. Sekundę paspyrė, Dulles s murtmėlėjo "aš negaliu" ir išėjo iš salės. Tas pažėminimas ligi šiol tebedega Ču širdy.

Visa eilė slapto dokumentų Vašingtono vyriausybės archyvuose byloja, kad JAVbės daug progų praleido sulaukyti Kiniją. Juose pilna pastarojo laiko Amerikos didžiųjų vardų — Trumano, Eisenhowerio, Kennedy, Niksono. Tenai yra ir dokumentai apie Amerikos pinigais aprūpinimą "China Lobby" — valdančiųjų grupę, kuri nuolat vertė Vašingtoną susilaikyti nuo sprendimų, vėliau kainavusių bilijonus dolerių ir du skaudžius karus bei Amerikos prestižo netekimą.

J. Andersonas sako labai stropiai išstudijavęs tuos dokumentus ir išsikalbėjęs su tais asmenimis, kurie tuomet buvo arčiau Kinijos reikalų. Štai tie duomenys, kurių Amerikos įstaigos iki šiol neskelbė.

1. 1940 m. Kinijos komunistai keletą kartų stengėsi išsiveržti iš priklausomybės Maskvai ir įsijaukti Amerikos draugiškumo.

Amerika - Kinija slaptose bylose

Jie buvo šurkščiai atmesti.

2. JAV-bės buvo tvirtai nusistatęsius remti Ciang Kai-šeką ir priešintis Mao Tse-tungui dar prieš Raudonosios Kinijos įsikūsimą Šiaurės Korėjoje. Dar ir tuo metu komunistai įsijaukti susitarimo su Amerika.

3. Valstybės sekretorius Dean Rusk mėgino išjudinti sustingusį bloką ir persvarstyti Amerikos politiką su Kinija prezidento Kennedžio valdymo metu.

4. Vietnamo karo, kaip ir Korėjos, gal Amerika būtų išvengusi, jei būtų susitarusi dėl santykių užmezgimo su Raudonąja Kinija.

5. Dabartinis Amerikos prezidentas R. Niksonas, anuo metu padaręs savo karjerą kaip kietas antikommunistas, susidraugavęs su Ciang Kai-šeku, pagaliau nusprendė išlyginti santykius su Kinija. Jis sumeškėriojo Pekiną kvietimą, nepaisydamas savo aplinkos bei kaikiurių patarėjų prieštaravimų.

Kas "prarado" Kiniją?

Duomenys apie Amerikos politiką su Kinija nuo 1940 iki 1970 m. tebėra diplomatinuose dokumentuose, kurių tik maža dalis yra viešai žinoma. Tuose dokumentuose yra eilė prieštaravimų klausimu kas "prarado" Kiniją. Dalis tų dokumentų paskelbta Trumano laikais "Baltojo knygoje", kuri tvirtina, kad Kinija buvo prarasta dėl Ciang Kai-šeko valdžios korupcijos.

"China Lobby", t.y. grupė valdžios žmonių, kaltino "Baltosios knygos" duomenis, kaip neobjektyvius. Kai 1953 m. valdžia

DR. P. MACIULIS

perėmė respublikininkai, Kinijos šalininkų grupė JAV kongrese nutarė, kad Valstybės departamentas paskelbtų visus Amerikos santykius su Kinija nuo 1942 iki 1949 metų duomenis.

Buvo paskelbti du tomų dokumentų. Jie parodė, kad visa atsakomybė dėl Kinijos "praradimo" tenka Ciang Kai-šekui. Be to, paaiškėjo, jog Amerikos diplomatai pakartotinai įspėjo Valstybės Departamentą, kad Ciangas buvo nesukalbamas dėl karo su japonais, kad jo vyriausybė sugedus, kad ji nesugebės užgnaužti komunistinio judėjimo civiliniame kare. Tačiau šitie Amerikos diplomatų įspėjimai politikos planuotojų nebuvo laikomi rimtais. Dėlto jie nekreipė dėmesio į juos.

Visagalis Ciangas

Pastarųjų trijų dešimtmečių laikotarpyje Ciangas turėjo neeilinę įtaką ir Amerikos užsienio politiką. Kai paskelbti duomenys jam nebuvo palankūs, reikalavo jų skelbimą sulaukyti. 1967 ir 1969 m. buvo paskelbti dar du tomų dokumentų. Nepaskelbti liko įvykiai po 1945 m., nes teblaiškomi slaptais dokumentais. Paskelbtieji dokumentai rodo, kad Amerikos politika Kinijos atžvilgiu buvo dvilinkmė. Amerika buvo daugiau suinteresuota stipriais smūgiais Japonijai, kuri kontroliavo Kiniją, negu Kuomintang kovo mis su Mao komunistais.

Atrodo, JAV vyriausybė buvo

Amerika - Kinija slaptose bylose

nusistatęsi greičiau užbaigt sąskaitas su įsibrovusiais Mandžurijon japonais. Tuo pat metu ji stengėsi įtikinti Ciang Kai-šeką susitaikyti su Mao Tse-tungu ir jo milijono vyrų armija, pajėgiančia laimėti žygį prieš japonus. Nepaisant tų Amerikos žmonių pastangų, Ciang Kai-šekui labiau rūpėjo nugalėti Mao.

1942 m. buvo paskirtas gabus amerikietis generolas J. Stilwell sutvarkyti Ciang Kai-šeko armijos ir padaryti iš jos kovinę vienetą. Deja, jam tai nepavyko, nes negalėjo susitarti su Ciangu. Savo dienyne užrašė apie jį: "peanut dictator".

Santykiams išlyginti tarp Stilwellio ir Ciango buvo pasiūstas asmeninis Rooseveltto atstovas Patrick J. Hurley, respublikininkas, pagarsėjęs nuomonių derinimu. Jis turėjo atskirą savo įstaigą, iš kurios nuolat buvo siunčiamos telegramos, remiančios Ciangą.

Kinijos laikraščiai teigia, kad pirmas komunistinės vyriausybės kreipimasis, prašant pripa-

žinimo, pasiekė Vašingtoną 1944 m. liepos mėnesį. Amerikos kariniai vadaai buvo linkę duoti Mao ginklų karui prieš Japoniją. Buvo sudaryta Mao karinių pajėgų įvertinimo "Dixie misija", kuri lankėsi vyriausioje Mao stovykloje Yenane. Toje misijoje dalyvavo John Stewart Service, II ambasados sekretorius. Jis 1944 m. liepos 14 d. rašė: "Mao villasi, kad Valstybės Departamento atstovas galės pastoviai pasilikti Yenane ir kad Kuomintangas nukreips visą savo jėgą prieš komunistus, kai tik bus pasiektas laimėjimas prieš japonus."

Beveik tuo pačiu metu kiti Amerikos diplomatai reiškė nuomonę, kad JAV nesiveltų į kiniečių naminių karą. Minėtasis Service rašė: "Padėtis staiga pasidarė kritiška: Kinija atsidūrė ekonominės krizės suirutėje... moralė žema... centrinės vyriausybės autoritetas kasdien silpnėja." John Paton Davies, pakeitęs "Dixie misiją" atšauktą Service, Vašingtonui pareiškė: "Kinijoj pasiliks komunistai... Kinijos likimas yra ne Ciango, bet komunistų rankose."

A + A

Pranui Kaunui

mirus, velionies mamytėi, seserims — DOMAI ir

JANEI reiškiam giliausiu užuojautą —

Vyt. Emilija Barisai

A + A

Pranui Kaunui

mirus, motiną E. KAUNIENĘ, seseris — DOMĄ ir JANINĄ, taip pat kitus gimines bei artimuosius

giliai užjaučiame —

Apolinaras ir Bronius Čepaičiai

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Naujinariai:

471. Bieliūnaitė, Ona \$100
 472. Povilaitė, Monika ir dr. Bronius 100
 473. Gruodis, E. 100
 474. Melikauskas, Edvardas 100
 475. Gommas, Julius 100

Įnašus papildė:

99. PLIAS Toronto skyrius iki \$300
 87. Liet. Kredito Koop. iki 700
 "Litas"

O. Bieliūnaitė yra nuoširdi lietuvių kraštiečių rėmėja, gyvenanti Montrealyje. M. B. Povilaitė yra Tillsongburgo, Ont., žemės ūkio specialistai. Dr. Bronius dirba tabako tyrimo ir selekcijos stotyje, kur vadovauja tabako rūšių ir genetikos tyrimams, yra parašęs visą eilę mokslinių straipsnių. E. Gruodis — jaunesniosios kartos atstovas, aktyvus visuomenininkas, KLB krašto valdybos pirmininko pavaduotojas. E. Melikauskas ir J. Gommas, anksčiau gyvenę Edmontone, persikėlė į Prince George, B.C.; turi nuosavus verslus, abu susipratę lietuvių ir nuolatini lietuvių reikalų rėmėjai. Iš ten atsiuntę pradinį įnašą \$35 Albinas Bakutis. Su didžiausiu dėkingumu prisimintini PLIAS Toronto skyrius ir Montrelio Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Litas" nariai, kurie metinių susirinkimų proga Fonde reguliariai savo įnašus didina ir tuo pačiu stiprina lietuvišką veiklą. Visiems nuoširdus ačiū!

Visi, kuriems rūpi Lietuvos ir mūsų jaunimo ateitis, dar šią dieną įjunkime į Kanados Lietuvių Fondo narius. Įnašai priimami lietuvių kredito kooperatyvose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte. Taip pat galima siųsti išdėtininkui šiuo adresu: 140 Glendale Ave., Toronto 3, Ont.

P. BASTYS, ižd.

L. K. RELIGINE SALPA stengiasi pagelbėti persekiojamiems tikintiesiems Lietuvoje. Organizuojami LK RS rėmėjai, kurie turės skyrius, vyriausiąją valdybą ir veiklą savarankiškai. Nariais gali būti visi, kurie aukoja nemažiau \$5 į metus, amžinai nariai — \$100, mėcenatai — \$1000. Sudarytas LKRS rėmėjų organizacinis komitetas kviečia steigiamąjį rėmėjų suvažiavimą-susirinkimą š. m. balandžio 8 d. 1 v.p.p., Jaunimo Centro salėje, 5620 So. Claremont Ave., Čikagoje, kur bus priimti istatai ir išrinkta vyriausioji valdyba. 7.30 v.v. toje pačioje salėje rengiamas koncertas, kurio programą atliks sol. Audronė Simonaitytė, sol. ir smuikininkas kun. Vincas Valkavičius. Kviečiame visus lietuvius išrašyti ir rėmėjus, dalyvauti suvažiavime ir koncerte. Aukos siųsti: LKRS Rėmėjų Organizaciniam Komitetui, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Tuo vardu rašyti ir čekius. Visi aukotojai gauna kvitus. Jų aukos atleidžiamos nuo federacinių mokesčių.

L. K. RELIGINES SALPOS RĖMĖJŲ ORGANIZACINIS KOMITETAS

AR JAU PASIUNTET PRENUMERATAI? BE JŲ DUOKLĖS JI NEGALI GYVUOTI.

LIETUVIAI LAUKIA KARO

ALBINAS GRAŽIONAS

(Tęsinys iš pr. n-rio)

Rytų Lietuvoje už pagrindžio spaudos gaminimą bei platinimą daugiausia suimtu buvo Rokiškio ir Utenos apskrityse. Rokiškio apskrityje — buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris ir Paliepės dvaro savininkas M. Kostilovskis, Aleksandravėlės vargonininkas V. Merkis, ūkininkai F. Kostėnas ir J. Simėnas, buvęs pasienio policininkas A. Simėnas, buvęs jaunalietuvis V. Stalenis ir moksleiviai K. Černis, V. Strumskis, R. Stalenis. Utenos apskrityje — ūkininkai J. Matulis, jo sūnus Jonas ir Juozas, P. Rasčius, P. Šukys, Anykščių gimnazijos mokinys V. Slizys, Debeikių klebonas kun. K. Mikėlinas bei jo vikaras kun. P. Ragaižinskas. Trakų apskrityje, Valkininkuose, buvo suimtas studentas S. Jankauskas.

Sis gana gausus suimtųjų už pagrindžio spaudos platinimą sąrašas yra iš tikro dar gana nepilnas, nes, kaip minėta, rastuose pranešimuose dar trūko tos rūšies žinių apie eilę Lietuvos apskrityje. Be to, čia suminėti tik lietuviškosios pagrindžio spaudos platintojai. Salia jų, Lietuvos teritorijoje už pagrindinę spaudą buvo dar suimta nemažai lenkų ir žydų. Ligi 1941 m. balandžio 14 d. Vilniaus mieste enkavedistai iš viso buvo suėmę 53 antisovietinius atsisaukimus platinusius ar įtartus asmenis. Nėra taip pat čia duomenų ir apie sovietų 29 teritorinio korpuso — i sovietų armiją inkorporuotus Lietuvos kariuomenės — suimtus už pagrindinės spaudos skleidimą karius, nes jų sekimas ir suėmimas buvo karinės kontržvalgybos žinioj. O lietuvių karių buvo suimtas nemažas skaičius. Juos betardydami, okupantai ir patyrė, kad Vilniuje veikia sukilimui prieš juos besiruošiantį lietuvių slaptą karinę organizaciją. Be to, suimtieji asmenys už pagrindžio spaudos platinimą pateko i sovietų saugumo rankas tik pirmojo okupacijos pusmečio laikotarpyje — nuo 1940 m. birželio 15 d. ligi 1941 m. sausio 15 d. Po to dar buvo už tai suimta nemažas skaičius ir kitų.

Tikslumo dėlei tenka pastebėti, jog nebūtinai visi suimtieji iš tikro buvo pagrindinės spaudos gamintojai ar platintojai. Kaikiurių apkalbinimas pagrindžio spaudos skleidimu buvo tik pretekstas jiems suimti ar pradėti tardyti, o dalis jų atsitiktiniai įkliuvo. Nėra jokios abejonės, kad Dabeikių klebonas kun. K. Mikėlinas arba kun. dr. J. Dabrila, turėdami galvoje Bažnyčios ir dvasiškijos padėtį sovietiniame režime, pagrindžio literatūros negamino ir neplatino, nors tam darbu neabejotinai pritarė. Tariamasis pagrindžio spaudos skleidimas iš tikro buvo oriekabė pradėti prieš juos bylą. Vilkaviškio apskrityje trys minėti ūkininkai pateko i kalėjimą tik todėl, kad rastą atsisaukima davė vienas kitam paskaityti, ir

vienas jų su tuo atsisaukimu kisenėje buvo pagautas. Panašių atvejų buvo ir daugiau.

Salia skleidimo pagrindžio spaudos buvo visa eilė suimtų ir už kitokią pagrindžio organizuotą arba bent skatinamą veiklą, ypač už priklausymą pagrindžio organizacijoms bei už įvairias demonstracijas. Sovietiniams saugumui susekus gimnazijose veikusių "Lietuvos Nepriklausomybės Partiją", buvo suimti 26 jai priklausę arba įtarti asmenys. 1940 m. Vėlinių dieną Kauno kapinėse arba iš jų išeinant, buvo suimta apie 200 asmenų, kurių nemaža dalis buvo sovietiniame kalėjime nužudyti arba išėję iš kalėjimo tik 1941 m. pradžios karui. Tą pat dieną buvo nemažai suimtų Vilniuje bei kituose Lietuvos miestuose ir net mažesnėse vietovėse. Vasario 16 proga 1941 m. vėl buvo suimta gana daug asmenų. Kaune studentams ir moksleiviams pradėjus tą dieną rinktis Karo muzėjų sode ly prie Nežinomojo kario kapo, buvo suimta dešimt asmenų. Vieną iš ten suimtųjų betardant ir padarius jo bute kratą, buvo išaiškinta, kad jis priklausio Lietuvių Aktyviųjų Partizanų Sąjungai, kuri leidžia tos Sąjungos pasirašytus atsisaukimus. Taip pat pas jį rasta tiems atsisaukimams dauginoti rotatorių bei mimeografas. Ryšium su tuo buvo pradėti tardyti dar kiti penki studentai. Tą pat Vasario 16 dieną Kaune, Šiauliuose ir kitose vietose buvo suimtu už bandymą giedoti bažnyčiose Tautos himną. Šiauliuose iš suimtųjų tai keturių moksleivių trys sovietiniame kalėjime dingę be žinios ir daugiau apie juos nuo tos dienos niekas negirdėjo.

PASTANGOS APJUNGTI POGRINDŽIUI

Antisovietinis lietuvių pagrindis ėmėsi darbo su dideliu ryžtu. Tačiau ilgainiui, susidarius daugiau pagrindžio grupių ir pradėjus plačiau reikštis bei iškilus naujiems ir gana sudėtingiems uždaviniams, pradėjo ryškėti ir eilė to sąjūdžio trūkumų.

Visų pirma nebuvo tiksliai suformuluotas tos pagrindinės veiklos tikslas. Nevienu atveju pagrindžio veiksmas atrodė tik protestas prieš krašto okupavimą. Tokie buvo tautinių vėlavų įvairiomis progomis iškilimas, demonstratyvus rinkimasis i Karo Muzėjų ar Vėlinių dieną i kapines, skleidimas su antisovietiniais šūkiais bei komunistų vadų karikatūromis lapelių bei kiti panašūs dalykai. Tad kilo klausimas, ar tai pateisina su tokia veikla susijusius pavojus ir net aukas. Tiems dalykams pagrindžio programoj buvo vieta. Protestuoti reikėjo ir, kiek tik įmanoma, balsiau. Tačiau vien tik tuo ribotis atrodė netikslu. Po pagrindžio veiklos tikslas turėjo būti vertas pastangų, rizikos ir aukų.

Salia to reikėjo tinkamesnės organizacijos. Kadangi i pagrindžio

veiklą ypač metėsi jaunimas, trūko nuovokos, kiek organizacijos struktūra tos rūšies veikloje turi reikšmės bei kokia ji turi būti, ypač turint prieš save sovietinius enkavedistus. O tai buvo ne tik tai šiaip sėkmingo darbo kliūtis, bet ir nevienu atveju turėjo ir tragiškų pasekmių.

Sie antisovietinio pagrindžio trūkumai ir reikalas jį pastatyti tinkamesnį plotmėj įvalgesnių bei daugiau patiries turinčių lietuvių patriotų buvo gana anksti pastebėti. Tai paskatino juos imtis reikiamų žygių.

Viena pirmųjų ta linkme pasuko 1940 m. apie spalio mėnesio vidurį grupė Vilniuje susitelkusių jaunosios kartos lietuvių inteligentijos atstovų. Į šią grupę įsijungė karininkai, universiteto dėstytojai bei įvairių akademinių profesijų atstovai antisovietinės lietuvių veiklos uždavinius suprato plačiau ir tiksliau, negu dalis pagrindžio pradėjusių reikštis drąsių, ryžtingų, bet labai jaunų veikėjų.

Šiai grupei visų pirma rūpėjo ne tiek sielvartauti, protestuoti dėl krašto okupacijos, kiek palaikyti tautoje išsilaisvinimo viltį. Tai viltimi turėjo būti pagrįsta visa tautos laikysena ir veikla. Antra, ji norėjo lietuvių visuomenę, kiek įmanoma, pilniau ir tiksliau informuoti, kas vyksta Lietuvoje ir pasaulyje, nes spauda, radija ir visas kitas informacijos priemonės okupantui paėmus i savo rankas, gyventojai jokios tikslinės bei objektyvesnės informacijos neturėjo. Kartu su ta informacija turėjo būti duodama nurodymų, kaip lietuviui turi esamos sąlygos laikytis bei elgtis. Salia to, ši grupė buvo pasiryžusi atkreipti rimtą dėmesį i pataikaujančius okupantui, išdavikus bei kitokius kenkėjus Lietuvai ir lietuvių tautai. Tokie asmenys turėjo būti perspėjami, kad liautųsi išdavikiškai elgtis ir kenke savo tautai, o nesiliaujantieji — sutvarkyti net egzekucijomis. Tačiau tai turėjo būti daroma vadovaujantis ne momento nuotakia ar atsitiktiniu įspūdiu, bet pirmiau rimtai išnagrinėjus kaltinamąją bylą, kad nenukentėtų iš tikro nenusikalte asmenys. Kiek vėliau prie šio užsimojimo buvo pridėtas pasirušimas sukilimui, kuris turėjo įvykti pradžios rusų-vokiečių karui.

Tai nebuvo kokia visai nauja antisovietinio lietuvių pagrindžio programa. Kiekvienas tos programos punktas buvo jei ne daugumos, tai bent kaikiurių pagrindžio grupių veiklos programoj. Į ją buvo įtraukti visi iškilę pagrindžio uždaviniai, išryškintas pagrindinės veiklos tikslas. Visa tai padaryta ne paskiros vietinės grupės, bet viso antisovietinio lietuvių pagrindžio tikslais bei uždaviniais.

(Bus daugiau)

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDĄ STOJA!**MOHAWK**

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Velionis Kardelis – principų žmogus

P. STRAVINSKAS

S. m. vasario 10 d. suėjo treji metai nuo a. a. Jono Kardelio mirties. Noriu jį čia, kad ir kiek pavėluotai, keliais žodžiais prisiminti.

A. a. Joną Kardelį asmeniškai pažinau tik 1944 metų vasarą Vokietijoje, Freiburg 1. Br., tremtyje. Nepriklausomoje Lietuvoje pažinau jį tik iš spaudos. 1945 m. pavasarį (tuoj po II-jo pas. karo) jis su savo žmona Elzbieta Kardeliene iš Freiburg persikėlė į Detmoldą (rytinės Vestfalijos miestą), ir mūsų bendravimas buvo visai nutrūkęs. Net nesusirašinėjome laiškais.

1954 m., kai pasirodė mano kiek religinės minties straipsnių "Drauge", a. a. Jonas Kardelis parašė man (į Cleveland, Ohio, kur tada gyvenau) ilgoką laišką, kur jis pareiškė mano spaudoje skelbiamoms mintims pritarimą ir pastebėjo, kad jis, buvęs anksčiau racionalistas, esąs labai nusivylęs žmogum ir jo protu. Jis man rašė, kad žmogaus protas sukūręs žemėje kone pragarą. Tą savo teigimą jis sutvirtino eile pavyzdžių. Aš jam atsakiau, kad visi, kurie tikėjo

niuose (prieš vad. "bendradarbiautojus"). "Bendradarbiavimo" dvasia į tą laikraštį buvo įnešta tik vėliau, kai ji pradėjo redaguoti kiti žmonės.

Taktiškumas

A. a. J. Kardelis buvo didelio takto vyras, netgi sakdamas kitam nepatinkamą tiesą į akis. Nepasakysiu, kad jis visuomet mylėjo betkokį žmogų, net ir labai blogą, pagal mums visiems žinomą principą "nekęšk klaidos, bet mylėk žmogų". Kaip mylėsi tokį, kuris yra aiškiai piktos valios ir "klysta", žinodamas, ką jis daro. Tokiam a. a. J. Kardelis pasakydavo ir piktą žodį, tik pagrįstai. Dėlto palietasis neturėdavo pagrindo ant jo užpykti, užsisgauti.

Tolerancija

Tiems, kurie buvo kitaip ištikinę pasaulėžvalgiams ar politiniams klausimais, jis buvo tolerantiškas. Dėlto jo ir "Nepriklausomoje Lietuvoje" bendradarbiavo visokių pasaulėžvalgių ir politinių ištikiminių žmonių: jo valst. liaudininkų, socialdemokratų, tautininkų ir krikščionių. Viename savo laiške jis man rašė, kad jo bendradarbių eilėje gal daugiausia bus krikščioniškosios minties žmonių. Tuo jis, sakyčiau, net didžiavosi. Todėl ir mano bendradarbiavimas jo "Nepriklausomoje Lietuvoje" buvo labai malonus. Tas laikraštis man idėjiškai buvo tikrai savas ir mielas, kaip ir jo redaktorius.

Krikščioniško gyvenimo žmogus

Pirmoje savo gyvenimo pusėje mūsų a. a. J. Kardelis gal ir nebuvo taip tikintis, kaip mes visi. Jo Credo buvo gal kiek ir kitoks, bet savo gyvenimo praktika jis buvo tikras krikščionis. Tokių žmonių daug esama. G. a. n, ir žinomas konvertistas F. W. Foersteris apie savo kiek kitonišką tikėjimo tėvą, Berlyno universiteto profesorį (astronomą), savo atsiminimuose rašo, kad jis savo gyvenimo praktika buvęs pavyzdingiausias krikščionis. Toks buvo ir mūsų a. a. J. Kardelis. Jis visa širdimi mylėjo vargo žmones, rūpinosi jų gyvenimo pagerinimu, palengvinimu, spaudoje sprendė socialines problemas. Ir valstiečių liaudininkų politinė grupė jį traukė, kad jos programoje jis rado rūpinimąsi vargstančiais valstiečiais, liaudies žmoniems. J. Kardelis iš dalies buvo net Sv. Pranciškaus dvasios — labai mylėjo net ir paukščius, kurių gyvenimą jis buvo išstudijavęs iš pagrindų. Jis gij buvo ir tos srities LE bendradarbis.

Pavyzdingas vyras

A. a. Jonas ir Elzbieta Kardeliai vaikų neturėjo, bet judviejų šeimoms židyns buvo labai jaukus. Jis buvo tikrai pavyzdingas vyras. Prisimenu, koks jis buvo nuiludęs ir susikrimęs, pasitraukęs į tremtį, į Pietų Vokietiją vienas, be žmonos. Kelias dienas jis vaikščiojo Freiburg gatvėmis kaip nesavas. Lietuva jau buvo karo liepsnose, bolševikų kone visa užimta. Nežiūrint tai, vieną dieną jis dingso iš Freiburg, ir niekas mūsų nežinojo, kur jisai išvyko. Tik po kelių dienų jis grįžo laimingas atgal su savo žmona Elzbieta Kardeliene, kurią jis, kaip herojus, išgelbėjo iš bolševikų, tiesiog ištraukė iš karo liepsnų. Tą gali padaryti tik didelės drąsos vyras savo tikrai mylimai žmonai. Toks jis buvo savo žmonai visą judviejų santuokinį gyvenimą. Jų abiejų meilė vienas antram neturėjo ribų.

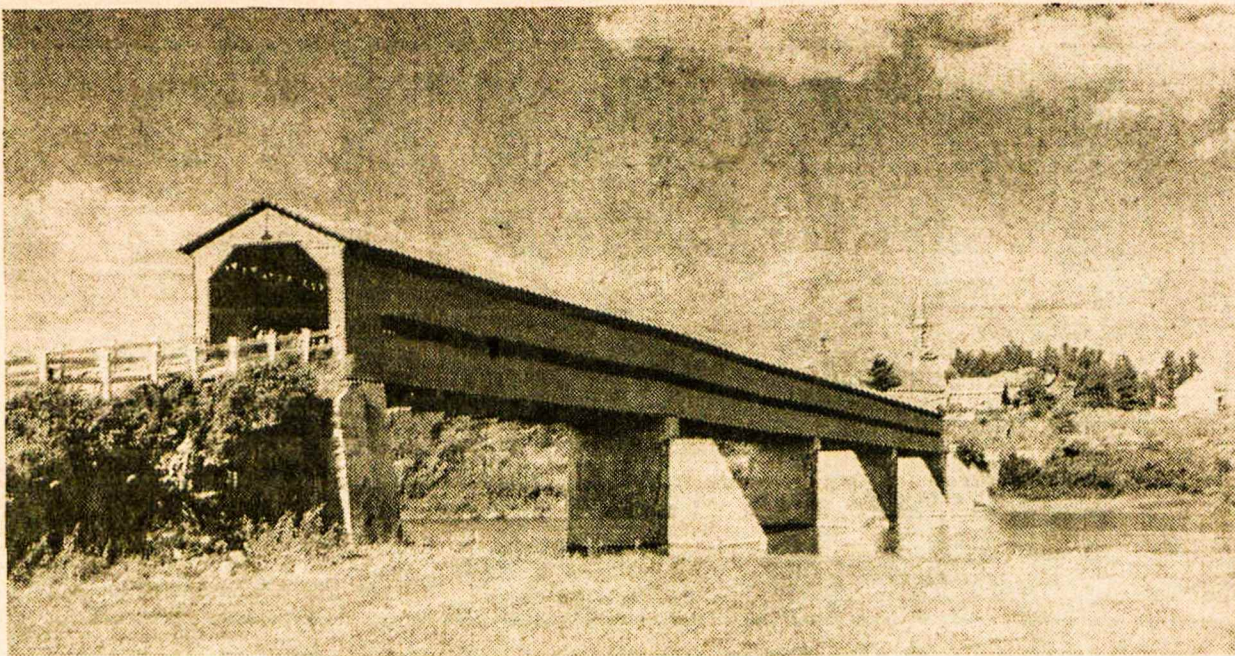
Pasaulėžvalga

Iki 1954 m., kai a. a. J. Kardelis, kaip minėjau, atsisakė kaip žmogaus protu nusivylęs, greičiausiai buvo racionalistas, o politika — liberalas. Bet jo nusivylimas žmogaus protu greičiausiai privertė jį giliau pagalvoti apie Apreiškimo tiesą, apie Bažnyčios skelbiamąjį krikščioniškosios doros mokslą, kuris, pritaikytas valstybės gyvenime, atneša žmonėms laimę.

Pasaulėžvalgiams klausimais aš vengdavau su juo susirašinėti, nes tais klausimais ir aš ne labai stiprus. Tik atrodė, kad jis palaipsniui tuo nuo savo racionalizmo ir artėjo prie Bažnyčios mokslo, o prieš mirtį, visa giliai apmąstęs, jis savo širdyje ištare "Credo in unum Deum", atliko išpažintį ir priėmė šv. Komuniją, kaip tą daro pilnintinis katalikas. Motinos Bažnyčios sūnus. Jis grįžo į Tėvo namus...

Linguoja smilga palei kelia, — Sakyk, ar tai ne aš?
Karys su slibniu kovoja, — Sakyk, ar tai ne aš?

Danguj nušvites kūnas krenta, — Sakyk, ar tai ne aš?
Ir rūkas, kurs naktį pasklįsta, — Sakyk, ar tai ne aš? (Faustas Klrša)

Būdingas senoviško stiliaus Kanados provincijos Kvebeko medinis apdengtas tiltas, teikias apsaugą nuo sniego. Tokių tiltų Kvebeke yra apie 250. Nuotraukoje — Notre-Dame-de-la-Providence (Beauce) tiltas ant Chaudière upės, Office d'information et de publicité

Lietuvių mokytojų suvažiavimas

KLB švietimo komisijos kiekvienais metais rengiamas Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas įvyko Toronto kovo 25 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Dalyvavo virš 50 asmenų iš Toronto, Hamiltono, Montrealio, Londono, St. Catharines ir Delhi.

Suvažiavimą atidarė K. L. B. švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskas. Prisiminęs neseniai Hamiltone mirusią mokytoją St. Slavinskienę, paprašė visus atsišaukti, kad pagerbti. Pasveikinęs visus atvykusius, suvažiavimui pirmininkauti pakvietė B. Vytienę iš Delhi ir M. Abramaitį iš Toronto, sekretoriauti — B. Cepaitienę iš Toronto ir A. Gutauską iš Hamiltono.

Po kun. Antano Prakapo, O. F. M., sukalbėtos maldos suvažiavusius mokytojus sveikino gen. konsulas dr. J. Zmuidžinas, KLB krašto valdybos vardu — L. Tamošauskas ir Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės valdybos vardu mons. J. Tadarauškas (raštu).

Seselė Dalia savo paskaitoje "Lietuviškos kultūros ugdymas lituanistinėje mokykloje" teigė, kad be kultūrinio pasaulio negali būti pusiausvyros. Kultūra kintanti dviem būdais — iš vidaus ir išorės. Aplinka ugdo ir formuoja asmenį. Įsikūrę naujoje aplinkoje žmonės turi tapti geras to krašto piliečiais, bet taip pat išlikti ir geras savo tautos nariais. Ragino mokytojus būti kūrybingais — sudaryti metų planą, turėti kūrybingos iniciatyvos, įvertinti savo darbą, sekti literatūra. Pasiekti tobulumo lietuviškoje mokykloje neįmanoma, bet galima daug padaryti naudojant reikiamas priemones.

Po paskaitos vyko gana gyvos diskusijos, kuriose mokytojai apgailestavo, kad vyresniesiems skyrimas trūksta literatūros apie papročius ir tautosaką. Buvo bandoma išsiaiškinti kodėl mokiniai nemėgsta tautinių šokių pamokų.

Antroji paskaita — dail. T. Valiaus "Lietuvos menas" buvo įdomia ir pateikta dalyviams. Dail. T. Valius mano, kad nors lituanistinėse mokyklose meno kurso ir nėra, būtų gera jaunimą supažindinti su lietuviškuoju liaudies menu, kuriam pradžią davė paprastos artijos-žemdirbys. Mūsų protėviai buvo kūrybingi ir išradininkai, saviti. Liaudies menas buvo ir yra mūsų dailininkų pamatas, kelrodė. Tad nors žmonių toje srityje dirbančių nėra daug, tačiau turime ir pasaulinio masto kūrėjų Amerikoje ir Europoje. Keletą lietuvių dailininkų kūrinių dail. T. Valius parodė skaidrėse.

Po pietų pertraukos V. Matulaitis skaitė referatą "Tėvynės pažinimo medžiagos išplanavimas". Buvo paašikinta apie tėvynės pažinimo korteles beskyrei sistemai, kurias ruošia keletas asmenų Toronto.

J. Andriolio referatas "Mokinių palikimo antriems metams ir pataisų klausimas" išjudino dalyvius įvairiems pasisakymams, nes šie klausimai yra gana aktualūs ir kelia susirūpinimą. Dalis mokytojų mano, kad vasaros darbai arba palikimas antriems metams jokios naudos neduoda, nes mokins tuo būdu nepadarą jokios pažangos lietuvių kalboje, tik dar labiau nušileikia prie lietuvišką mokyklą. Be to, jam neduodama poilsio net ir per vasaros atostogų.

gas. Kita dalis manė, kad lengvai praleisdami tuos mokinius, kurie nerodo jokio noro mokytis ir dirbti, padarome lietuvišką mokyklą labai nesvarbia, nereikšminga.

Su įdomumu buvo išklaustas vieno mokyklos vedėjo paaiškinimas, kad jų mokykloje mokiniai, kurie nesimoko ir nedaro pažangos, yra laikomi laisvais

klaustytojais ir jiems neišduodamas mokyklos baigimo pažymėjimas.

Pr. Joga iš Klevelando, vienas iš mokytojų studijų savaitės Dainavoje rengėjų, trumpai pranešė apie šiais metais įvyksiančią stovyklą ir ragino mokytojus, ypač jaunimą, net dalyvauti.

Suvažiavimas užbaigtas Tautos himnu. B. C.

Plačiosios Kalifornijos jungtis

Prelato J. Kučingio darbai klebonavimo sukaktį prisimenant

Rašytojas Aloyzas Baronas, neseniai lankęsis Los Angeles mieste, humoristiškai pastebėjo apie prel. J. Kučingio komentarus, liečiančius Kaliforniją: Čikagoje truputį blogiau kaip pragare, o Los Angeles — truputį blogiau kaip danguje... Aplankiusiems Los Angeles miestą, jo apylinkes, lietuvių institucijas susidaro gana skaidrus įspūdis. Ne tiklatai klimatas, gamtos grožis, bet ir solidi lietuvių kolonija sudaro daugelį lankytojų savotišką magnetizmą. Ten gyvena gana daug plunksnos žmonių, kurie savo darbais garsina ir Kaliforniją. Be to, tenai gausiai telkiasi ir šiaip įvairių profesijų tautiečiai. Visokių ten yra vienu, bet ryškiausia ir plačiausia jų visų jungtis tebėra lietuvių parapija, kurią, galima sakyti, iš naujo įsteigė ir išugdė dabartinis jos vadovas prel. Jonas Kučingis.

Lietuvių parapijos pradininkas buvo prel. J. Maciejuskas, ją įsteigęs 1941 m. ir vadovavęs iki savo mirties 1947 m. Pradžiai buvo kukli — reikėjo tenkintis paprastais namais, kuriuose buvo įrengta koplyčia ir klebonija. Velionis dar prieš savo mirtį pasiskvietė iš Vokietijos kun. J. Kučingį, kuris nuo 1947 m. ir perėmė parapiją.

Netrūkus ėmė reikštis nauja, drąsi iniciatyva. Naujasis klebonas ryžosi parapiją plėsti — surado naują vietą, pardavė senąją ir nupirko erdvas patalpas. Čia

ir prasidėjo tikrasis parapijos augimas. Žingsnis po žingsnio ji užėmė didoką plotą su savo institucijomis ir tapo pagrindine Los Angeles ir net Kalifornijos lietuvių jungtimi. Štai, tame pletoje šventovę, kleboniją, seselių vienuolyną, pr. mokyklą ir salę. Visa tai, žinoma, padaryta su lietuvių ir kitataučių talka, tačiau be drąsios, energingos prel. J. Kučingio rankos tai nebūtų buvę pasiekta. Dabar Kalifornijos lietuvių gali didžiausią turėdami toki centrą, kuris telkia juos ne tik religinui, bet ir tautiniu bei kultūrinio požiūriu. Šis bruozas ypač išryškėja didesnių švenčių progomis, kai susirenka gausūs būriai tautiečių. Pvz. į tradicinę Lietuvių dieną, rengiamą parapijos, suplaukia iki 2000 tautiečių.

Tai ludiija ir prel. J. Kučingio pagrindinį charakterio bruožą — būti ne skaldytoju, o jungėju. Visi jo darbai ejo šia linkme. Ir dabar, minint jo 25-rių metų klebonavimo sukaktį, žmonės gali tylėti, nes pakankamai garsiai kalba jo darbai. Jie yra patikimieji ir iškalbingiausi liudininkai. Švenčių kalbėtojai paprastai yra linke į pagyras, į pagraiznimus, bet šiuo atveju visa tai atkrinta. Šių metų balandžio šešioliktoji, kurią prel. J. Kučingis bus iškilmingai pagerbtas, tebūnie jo atnaujinto ryžto diena, vedanti į naujus laimėjimus lietuviškosios pilies stiprinime. Rs.

JAUNIMO KONGRESO LŪKESČIAI

AL. GIMANTAS

Skeptiškai nusiteikusių kritikų dar vis netrūksta II-ojo jaunimo kongreso ruošos darbams. Gal ne tiek spaudoje, kiek įvairių pokalbių ar net susirinkimų metu girdimi įvairūs priekaištai, siūlymai, kadaidai ir tiesioginė kritika. Gaila, kad visa tai nelauku reikiama, nes vargu ar galima ką keisti, kai laikas jau labai ribotas. Ryskesni pakeitimai kažin ar begalėtų būti įgyvendinti.

Reikia sutikti, kad lėšų telkimo reikalai dar nėra pasistūmę. Manymas, kad nebus suskubta net ir įpusėti užsibrėžtų sumų, gal ir turi realaus pagrindo. Kas be ko, pasunkėjusi bendroji Kanados ir JAV ekonominė padėtis yra palietusi ir mūsų tautiečių masę, kurių finansinis atsiliepiamas ir išpareigojimas gali būti ne tiek gausus. Kai pirmieji biudžetiniai užsiojimimai buvo skaičiuojami ir skelbiami, bendroji padėtis lyg ir buvo geresnė. Nedarbo reiškiniai yra palietę ir lietuvių. Atlyginimai nekyla tokiu tempu, kaip prekių ir įvairių patarnavimų kainos, žodžiu, paprasčiausiai tarant, tautiečiai šiuo metu turi žymiai mažiau pinigų. Tad, jei šie teigimai yra arti teisybės (keletą mėnesių ta tema susirašinėta, teirautasi pažįstamų nuomonių ir nuotaukų jų gyv. aplinkos tarpe),

reikėtų skaitytis su visai realia galimybė, kad numatytosios rinkti jaunimo kongreso reikalus sumos nepasiekės norėtų ar net būtinų skaičių. Tautiečių dėmesys kongresui yra nemažas. Radijo valandėlės ir spauda čia vaidina milžinišką vaidmenį, populiarendamos jaunimo užsiomijimus, kongreso eiga, ryškesnius ir svarbenius jo momentus. Sprendžiant iš lietuviškosios spaudos puslapių, susidomėjimas kongresu gal net yra didesnis užjūrio lietuviuose. Tai svarbu, nes daugelis anų vietų jaunimo atstovų galės pasiekti šį žymnų tik sutelktinėmis visų kraštų lietuvių pastangomis. Atseit, ruošos darbai, bent jau užjūriuose, rieda visiškai patenkamai. Svarbu, kad JAV ir Kanados lietuvių, kurių vaidmuo kongreso ruošimo darbuose yra išskirtinai didelis ir svarbus, savuoju moraliniu ir materialiniu pritarimu įgalintų įvykdyti visą suplanuotą programą.

Daug dėmesio, atrodo, susilauks iš kitų kraštų atvykusieji. Girdisi pagedavimų, kad tolimieji svečiai turėtų progą aplankyti ir pabuvoti ne tik Čikagoje, Kento universitete, Romovos stovyklavietėje, bet ir būtų sudarytos sąlygos paviestėti bei pažinti ir kitų vietovių lietuviškąsias salas, jų veiklą, įstaigas, organizacijas, šėimas, jau nekalbant apie jaunimo tarpusavio bendravimą, susipažinimą. Žinoma, laikas visiems ribotas, nustatyti kelionių planai nebus galimi pakeisti, bet, galimybų ribose, norima užmegzti kiek galint glaudesnius ryšius su svečiais ir parodyti jiems, tam jaunimui, kad betkur pasaulyje, kur tik esama lietuvių, kiekvienas jaunuolis-lė turėtų jaustis savųjų tarpe lyg vienos šeimos aplinkoje ir globoje.

Iškeliavo mokytoja Slavinskienė

"Aš vėl ateisiu ir pasiimsiu Jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir Jūs būtumėte" (Jono XIV, 3).

Ir pasiėmė ją, Viešpatie, amžinybės karalystėn, žinodamas, kad tai suteiks labai daug skausmo vyrui, dukrai, sūnui, anūkam ir visiems, kurie ją pažinojo. Tokie jau Tavo mums nežinomi keliai. Nors pasaulyje žmonės visą laiką gimsta ir miršta, bet žmonija kažkodėl neapsipranta su atsisakymu, ir kiekviena mirtis mus sukrečia. Kovo 5 d. rytą Hamiltono lietuvių pasiekė liūdna žinia, kad po ilgo širdies negalavimo 6 v. r., išmušus paskutinį dūžį, amžinai sustojo a. a. mokyt. St. Slavinskienės širdis. Hamiltono apylinkės lietuviškoji šeima pasidarė daug neturtinęs, netekus taurios lietuviškos mokytojos — auklėtojos ir pavyzdingos lietuviškos motinos. Per Rožinius mokyklos vaikai ir gausūs būriai hamiltoniečių meldėsi už Velionės sielą. Iškilmingai buvo palaidota Port Credit Sv. Jono lietuvių kapinėse.

A. a. St. Slavinskienė-Vaičiūtė buvo gimusi 1907 m. rugp. 29 d. Kiduliuose, Šiaulių apskrityje. Jurbarko 1926 m. baigė "Saulės" mokytojų kursus ir pradėjo dirbti Girdžių pradžios mokykloje, Rasenių apskr. Kitais metais jau skiriama vedėja į Kalnėnų pr. mokyklą. 1929 m., pačios prašymu, perkeliavo į Mažeikių apskrį, Akmenėn. Ten ji pirmame skyriuje turėj 98 vaikus. Kai rusai okupavo Lietuvą ir komunistai suėmė jos mylimą vyrą, persikėlė į Kauno apskrities Grauzėnus, kad galėtų būti arčiau tada Kauno kalėjime sėdinčio savo vyro. Kilęs vokiečių - rusų karas išlaisvino vyrą.

Antrąjį sykį bolševikinei bangai atslenkant, ji pasirinko tremties kelią ir su savo šeima atsidūrė Vokietijoje. Čia ji pergyveno bombardavimus ir sulaukė karo pabaigos. Lietuviams susispietus į stovyklas, vienoje jų — Tolk, surinkusi vaikus, įsteigė mokyklą, išsiryūpino mokymo priemones ir vėl pradėjo mokytojos, jau tremtinės, darbą. Vėliau iš Tolk mokyklą išsikėlė į Flensburgo lietuvių stovyklą. Iš čia su visa šeima atvyko Kanadą ir apsigyveno Hamiltone. Čia buvo pakviesta dirbti Vysk. M. Valančiaus šeštadieninėje mokykloje. Iš tikimai ji dirbo 15 metų, kol leido sveikata. Paskutiniiais metais dar vis retkarčiais ateidavo pavaduoti trūkstantį mokytojų. Vis labiau pradėjo skystis savo silpna širdim, bet sakydavo: "Negaliu atsisakyti, kai esu prašoma."

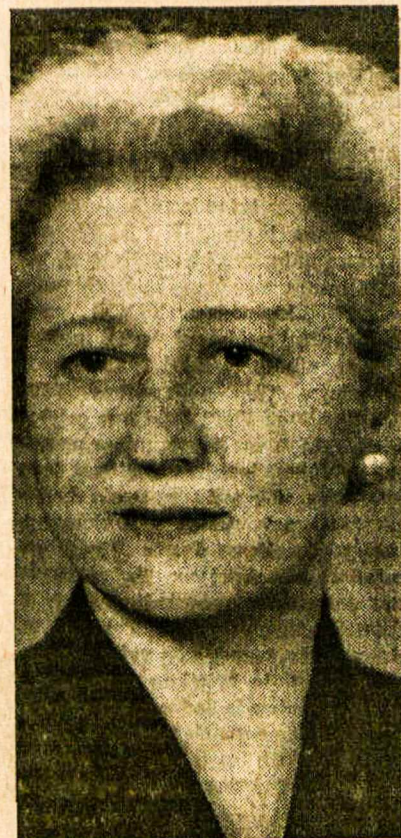
Su velionės mirtimi netekome lietuviškos mokytojos, brangios tautietės, gražiai lietuviškai išgaunios savo vaikus ir anūkus motinos, taurios asmenybės. Savo siela ji buvo lyg antroji Marija Pečkauskaitė, kuri kiek

vienam sutikam palikdavo saulėtą įspūdį, dvelkiantį meile žmogui, artimui, savo tautiečiui. Buvo netolima giminaitė poeto Pr. Vaičičiaus ir turėjo gabumų eiluotat žodžiai. Rašyti ragino ir savo mokinius, taisę jų kūrybą ir siuntė laikraščiams. Ji yra sukurus daug eilėraščių, daugiausia skirtų vaikams, kurių nemažai buvo išspausdinta "Eglutėje" ir "T. Žibuoriuose". Vienam jų autorė sako:

Ten greit sugrįš pavasarėlis
Ir pievas purienom nubarstys,
Į tėviškę parlėks paukšteliai,
Melsvom žibutėm krantai pražys.

Taip, mokytoja Stase, greit sugrįš pavasaris ir žydėjimas, tačiau Tu jo nebeamatysi. Gal nebeamatysime tikrojo pavasario ir mes visi, kurie esame jau vyresniosios kartos. Kažkodėl tas pavasaris mums taip vėlyvas. Bet jis tikrai ateina, kaip ir anų laikų išdai nuotas pavasaris Karpatų kalnais. Tu jį buvai įtikėjusi. Tikime ir mes. Tą nepalaužiamą savo tikėjimą esi perdavusi kiekvienam jaunam lietuviui, kurį mokei. Tavo visi Vysk. M. Valančiaus mokiniai paliko įskiepyti pavasario ir laisvės ateitimo pranašystę. O pavasario mums dar reikia laukti. Jis ateis tik tada, kai keliant trispalvę, išsirikavę Grauzėnų mokyklos vaikai, nusiėmę kepuraites, galės garsiai ir be baimės giedoti: "Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė..."

K. Milleris

A. a. mokytoja Stasė Slavinskienė

Literatūros vakaras Winnipege

WINNIPEG, MAN. Kovo 19 d., tuoj po rekolekijų, par. salėje įvyko literatūros vakaras. Jį pradėjo KLB Winnipeg apyl. pirm. Vincas Januška ir programos pranešėjų pakvietė krašto tarybos narį Juozą Grabį. Programoje buvo 17 dalykų, kurie užėmė dvi valandas. Ją suorganizavo V. Januška ir jo dukrelė Margarita. Programa buvo gražiai supaprastuota, derinant skaitymą su dainavimu.

Pirmas scenoje pasirodė Marius Timmermanas ir padainavo solo vieną dainelę, vėliau dar dvi. Jam akompanavo M. D. Januškaitė. Jo dainavimas pasireiškia kaskart stipriau. Linkime jam ateity išgarsėti kaip Elvis Presley.

Kostas Strikaitis, tris kartus eilėraščių, skaitė savo kūrybos porą eilėraščių, jau pasirodžiusių spaudoje: "Paklydėlis", "Žemiškas rojus". Vėliau jis paskaitė J. Januškaitės ištrauką iš straipsnio "Genocido parodoje".

Bronė Bujokienė padeklamavo porą eilėraščių. Pirmąjį "Nepalik" (neulimono autoriaus) deklamavo iš atminties, grojant gitarą muzikai. Antrąjį skaitė iš M. Vaitkaus knygos "Vienatvėje", grojant Franz Liszt'o II rapodiją magnetofonu.

Kun. St. Kulbis skautiškai su visa publika padainavo "Alouette", kuri visus labai gerai nuteikė.

Misijonierius kun. Petras Urbaitis, vedęs čia rekolekijas, papasakojo apie kinietiškus papročius ir suniena.

Vincas Januška gražiai paskaitė Jono Bilino "Piestups". Susikaupe visi klausėmės, lyg patys bijodami besiatrinančio augšto, balto numirėlio.

Juozas Grabys pasakė iš Bern. Bradžionio kūrybos "Per pasaulį keliauja žmogus".

Eugenija Federavičienė paskaitė iš "Draugo" nežinomo autoriaus satyros eiluotus kupletus.

Vinco ir Elenos Januškių šeimos visas penketukas nuotaikeingai padainavo tris dainas: "Saulutė raudona, vakaras netoli", "Aš pasėjau linelius", "Su savo močiute išėjau grybauti".

Bronė Bujokienė

Dainuoja Windsor mergaičių kvartetas "Aušra". Iš kairės: mokyt. Dana Kozulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, mokyt. Nijolė Giedriūnaitė

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

PRIEVARTAUJA VYSKUPUS

Dvasininkai viešajame gyvenime valdžios paprastai ignoruojami. Jie pastelkami tikrai sovietinei propagandai vykdyti. Ketvirtiojo „taikos salininkų“ konferencijoje š. m. kovo pradžioje Vilniuje privalėjo dalyvauti vyskupai, valdytojai ir keli kunigai. Pirmoje eilėje sėdėjo: vysk. J. Pletkus, vysk. J. Labukas, mons. C. Krivaitis, mons. P. Bakšys, kun. dr. V. Butkus, Kauno kunigų seminarijos rektorius. Pastarajam buvo liepta pasakyti kalbą apie sovietinę „taikos“ politiką. Konferencijos pabaigoje pirm. J. Baltušis iškėlė garbės raštus aktyviesiems „taikos“ salininkams, kurių tarpe buvo mons. C. Krivaitis ir kun. dr. V. Butkus. Dalyvavusių dvasininkų nuotrauka išspausdinta komunistinėje spaudoje. Tai viešas pasityčiojimas iš vyskupų. Jie verčiami dalyvauti kompartijos politikoje, kuriai rūpi išlaikyti tautų priespaudą, pridenęti rusiškąjį imperializmą. Oficialiai skelbiama, kad religinė Bendrija atskirta nuo valstybės, o praktikoje jos vadovai padaromi kompartijos įrankiais.

POSEDŽIAVO KOMJUNIZMAS

Vilniuje XVII suvažiavimą turėjo vietinis komjaunimas, pagrindinį dėmesį skyręs sovietų kompartijos XXIV suvažiavimo nutarimų įgyvendinimui ir artėjančiam Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmėčiui. „Komjaunimo Tiesos“ 56 nr. paskelbtą rezoliuciją rašoma: „Šiuo metu svarbiausia respublikos komjaunimo organizacijos veiklos kryptis — suteikti jaunimo jėgas TSKP XXIV suvažiavimo nutarimų įgyvendinimui, kelti pirminių organizacijų kovingumą, stiprinti kiekvieno VILKJS nario avangardinį vaidmenį darbe, moksle, visuomeninėje veikloje. TSKP CK nutarimas „Dėl pasirušimo TSRS šturmo 50-mėčiui“ daug kuo prisidėjo prie Lietuvos komjaunimo pastangų, auklėjant jaunimą broliškos draugystės su visų šalių tautomis dvasia, tarybinio patriotizmo ir proletarinio internacionalizmo dvasia. Visose pirminės organizacijos šis reikšmingas dokumentas nagrinėjamas su didžiausiu susidomėjimu. Tolimesnis šio dokumento svarstymas vyks komjaunimo politinio švietimo sistemoje...“ Taigi, pirmiausia žadama vergiška ištikimybė Sovietų Sąjungai, o Lietuvai lieka tik nuobiros — klusnos Maskvos patvirtintų planų vykdymas.

VADŲ PAVARDE

Komjaunimo suvažiavimo dalyviai i centrini komitete išrinko 125 asmenis, kurių 25 turi tokias pavardes, kaip Denisovas, Fiodorova, Ivanovas, Ivanovca, Nefiodovas, Šišorina ir pan. Penktadalis nelietuvių įsileidimui i centrini komitete įtaigoja, kad tokia proporcija yra pačioje komjaunimo sąjungoje. Centrinio komiteto politbiuro sudarė: Vilhelmas Chadzevičius, Grigorijus Denisovas, Stasys Jasys, Romualdas Judeika, Vytautas Kybartas, Vanda Klikinienė, Gracilda Marcinkevičiūtė, Vaclovas Morkūnas, Jevgenijus Nikulinas, Eugenijus Poškus, Narimantas Vaitkevičius. Ir jame rusams taikoma šiek tiek nepilno penktadalio proporcija. Komjaunimo centrinio komiteto I sekretorium vėl išrinktas Vaclovas Morkūnas, II sekretorium — Grigorijus Denisovas, sekretoriais — Romualdas Judeika ir Vanda Klikinienė. Šioje vadų viršūnėje laikomasi Maskvos sėkmingai išbandyto metodo: I sekretoriumi skiriamas lietuvis V. Morkūnas, o jį prižiūrės iš Maskvos atsiųstas rusas G. Denisovas, oficialiai einantis II sekretoriaus pareigas. Tokį II sekretorium užsimaskavusi prižiūrėtoja — rusų V. Charazova turi ir kompartijos I sek. A. Sniečkus.

IS TEISMO SALES

„Valstiečių Laikraštis“ 25 nr. aprašo augščiau minėto teismo posėdį, paskyrus mirties bausmę už dvigubą žmogžudystę Lentvario sovchozo darbininkui Viktorui Stankevičiui, gimusiam 1941 m. Laikraštis skelbia: „Sešiametė Irena nubudo labai anksti. Už langą buvo prietema. Prie krosnies ant kėdutės sėdėjo bobutė, kažką darė mama. Šalia jų stovėjo tėvas ir kažką sakė. Irena gerai nesuprato, ką, tik su balne žvelgė į jį. Vėl, tur būt, bara mamą ir senelę. Tėvas dažnai pareidavo girtas, keikdavosi, šaukdavo. Irena bijojo jo

ir nemylėjo. Tėvas barėsi, barėsi, barėsi, paskui pasilenkė prie krosnies. Jo rankose suvilgo kirvis. Trenkė senelėi į galvą, ir jį nugriuvo nuo kėdutės. Paskui sudavė mamutei. Ji irgi nugriuvo. Tėvas dar kelis kartus trenkė. Paskui numetė kirvį. Irena, netekusi žado, žūrėjo, išplėtus akytes...“ Nužudęs žmoną ir uošvę, V. Stankevičius padegė namą ir mažąją Ireną nunešė pas artimiausią kaimynę. Subėgė kaimynai iš namo spėjo ištraukti tik uošvės lavoną. Nusikaltėlis vėliau buvo suimtas girtas Kariotikių miške. Jis jau anksčiau buvo baustas kalėjimu už pasikėsinimą nužudyti žmoną. Atlikęs bausmę, vėl įsiprašė pas ją ir porą mėnesių gyveno geruoju, kol nepradėjo gerti.

PIRKEJO POREIKIAI

Vilniuje sudaryta nuolatinė prekybos ir visuomeninio maitinimo komisija, pasikvietusi prekybinių organizacijų ir gamyklų vadovus, svarstė pirkėjo poreikių patenkinimo klausimą. Prekybinių skundų „Tiesos“ 55 nr. atskleidžia posėdyje dalyvavęs Petras Jankauskas: „Nemaža nusiskundžiama maisto prekių asortimentu. Vartotojai labai mėgsta, pavyzdžiui, Kauno duoną, lietuvišką sūrį, tačiau paraiškos šioms gaminiams paprastai nepatenkinamos. Veltui ieškome parduotuvių tokių mėsos gaminių, kaip „Išskylautojų užkanda“, Panevėžio šoninė, kumpio dešra. Mėsos kombinatas išleidžia šių gaminių po vieną kitą toną, girdi, paklausai tirti. Ir nors šie produktai turi neabejotiną paklausą, tačiau jų gamyba nutraukiama. Būna nesklaidumų, apripiant gyventojus šaldyta vandenynų žuvimi, taip pat alumi bei vaisvandenių. Nes visada patenkinami ir tiekiama produktų kokybė: duonos gaminiuose pasitaiko nereikalingų priemaišų, kartais neatinka duonos svoris, makaronai blogai užklijuojami, limonadas blogai prisotinamas angliarūkste. Būdinga, kad dangstydamiesi objektivomis priežastimis, pramonės darbuotojai kartais nerangiai likviduoja tas spragas, kurias galėtų ir turėtų greitai užtaisyti savo jėgomis. Didelė ir nuolat besikartojanti ryškė — įmonės į parduotuves atveža prekes pavėluotai, pastoviai pažeidžiami tarpusavyje suderinti grafikai...“ Vilniaus pieno kombinato direktoriaus P. Gričiūno teigimu, kaltė dėl pavėluotų prekių pristatymo tenka krovėjams, kurie darba kasdien turi pradėti 4 v. r., bet dalis jų pavėluoja. Atleisti iš darbo jų negali, nes juos išskėstomis rankomis priims kitos įmonės — visur trūksta krovėjų. „Tauro“ alaus daryklos direktorius J. Garjonis alaus trūkumą žiemos mėnesiais dangstė pasirušimu vasarai. Darykla turi dvi alaus pilstymo linijas, kurių viena žiemą remontuojama. Trečios pamainos neapsimoka įsivesti, nes žiema labai svyruoja alaus ir vaisvandenių paklausa. Vilniaus mėsos kombinato direktoriaus pavaduotojas V. Strumskis kategoriškai atsisako, kad tie gaminiai, kurių reikalauja prekybininkai, neturi paklausos. Užsiders savo kabinete, jis geriau už prekybinius žino pirkėjų skonį. Kam sukti galvą, apie kažkokių pirkėjų poreikius, kai jis dėl mėsos trūkumo nupirks ir mažiau populiarius gaminius, su kuriais lengviau įvykdyti metinį kombinato planą ir laimėti premiją...

ISRADIMAS AKLIESIEMS

Kauno aklųjų vidurinės mokyklos pedagogas Viktoras Rakauskas išrado prietaisą rektoriui Brailio raštu akliems spausdinti įvairius leidinius ir knygas. Išradimas jau yra pripažintas, autoriui suteiktos išradėjo teisės. Anksčiau V. Rakauskas yra patobulines lenteles, aklųjų naudojamą rašyti Brailio raštu.

V. Kst.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais „Talka“ uždaryta.

Mokame už:	
depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienų metų terminuotus indėlius	6½%
virš \$10.000 — 3 metams	7%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių pataravimas. Parduodame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

 284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
 Hamilton — Ontario

ATVELYKIO ŠOKIAI

PROGRAMA ATLIKS:

Toronto jaunimo ansamblis

"BIRBYNĖ" ir St. Catharines

"NEMUNAS"

Bus įvairūs bufetas, loterija ir kitos idomybės

Įėjimas — \$2.50, studentams — \$1.50.

balandžio 8, Atvelykio šeštadienį,

7.15 v. v., Jaunimo Centro salėje

— 58 DUNDURN STREET NORTH —

HAMILTONO ATEITININKAI

Visi kviečiami į TRADICINIŲ "BALTIJOS"

pavasario BALIU

atžymėti šio Londono tautinio ansamblio PENKMEČIUI

balandžio 8,
ŠEŠTADIENI,
8 val. vakaro

• Elegantiška salė, "Renaissance" muzika, laimės

staleliai — "BALTIJOS" PROGRAMA —

Centennial Hall, 550 Wellington St., London, Ont.

Įėjimas: suaugusiems — \$2.50, jaunimui — \$1.50.

DELHI - TILLSONBURG, ONTARIO

Visi kviečiami į tradicinį ZUIKIŲ BALIU

balandžio 15,
ŠEŠTADIENI,
DELHI Vengrų salėje,
71 KING STREET

PROGRAMOJE: TORONTO "VARPO" CHORAS,

vadovaujamas muz. A. Ambrozaičio.

• Silta zuikiena. • Bufetas — įvairūs gėrimai. • Geras

orkestras. • Šokiai, žaidimai ir gausi loterija.

Programos pradžia — 7 val. vakaro. Rengėjai:

D. L. K. Gedimino — Delhi šaulių kuopa ir

Tillsonburgo medžiotojų-žūklautojų klubas "Vilkas"

Puošiam Jaunimo Centrą, dengiam stalus, ruošiamės priimt svečius

balandžio 15, šeštadienį, 7 v.v.,

prašom, atvykit, nesididžiukit, rengiame jums

KONCERTA-BALIŲ

Hamiltono Jaunimo Centro salėje,

— 58 DUNDURN STREET NORTH —

dirigentu J. Adomaičio ir A. Paulionio vadovaujamas

PROGRAMOJE: Ročesterio Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono Aušros

Vartų parapijos Jungtinis choras

Solo su choru atlieka L. Januška

Mes padainuosim apie skubančią jaunystę, karvelėlį, apie mylimą ir draugą

ir rasotą vainikėlį. Smulkiau programą apibūdins žavioji pranešėja Lina Verbickaitė.

• Šokiams gros visų mėgstamas "Hi-Lites" orkestras. • Veiks baras, bufetas, loterija •

AV PARAPIJOS CHORAS

HAMILTON

MERGAICIŲ CHORAS "AIDAS"

kartu su solistu V. Verikaučiu balandžio 15 d. koncertuos Niujorko. Koncertą rengia Bendruomenės valdyba. Choras išvyksta dviem autobusais balandžio 14 d. ir grįš sekmadienio vakarą. Generalinė repeticija — balandžio 6, ketvirtadienį, 6 v., parapijos salėje. Visos choristės, vykstančios į Niujorką, privalo šioje repeticijoje dalyvauti. Nedalyvavusios repeticijoje negalės vykti į Niujorką. Tėvai irgi prašomi priminti, kad šios generalinės repeticijos nepraleisti. — "Aidas" pakviestas dalyvauti Kanados Lietuvių Dienos koncerto programoje š. m. spalio 9 d. Montrealyje.

MADŲ PARODA. Choro "Aidas" tėvų rėmėjų komitetas organizuoja madų parodą Niujorko kelionės išlaidų padengti. Madų paroda įvyks balandžio 25 d. Jaunimo Centre, kurioje dalyvaus Eames krautuvės su savo pavasariniams drabužiais. Bilietus galima gauti pas choristes ir komiteto narses. Visos kviečiamos tą antradienio vakarą skirti šiai parodai. Taip pat pasikvieskite savo kaimynus. Bus vertingų įėjimo laimėjimų (door prize). Choristės visas pavaišins kava ir pyragais.

SEKMADIENIAIS po 10 ir 11 val. pamaldų parapijos salėje galima įsigyti naujų plokštelių arba tiesiog pas J. Pleinį betkurio laiku. J. P.

GAVENIOS REKOLEKCIJAS šiemet vedė kun. dr. T. Žiuraitis, OP, iš Vašingtono. Rekolekcijos praėjo pakilioje tautinėje - religinėje dvasioje. Žmonių dalyvavimas buvo labai gausus. Rekolekcijų vedėjas parodė didelius misijonieriaus - pamokslininko sugebėjimus.

BENDRUOMENĖS VALDYBA paskutiniame savo kadencijos posėdyje

DĖKOJU

Sirgdama Sv. Juozapo ligoninėje, suilaukiau labai daug lankytųjų, sveikintojų, gėlių ir dovanėlių. Už visa tai nuodirdžiausiai visiems dėkoju. Jūsų gerumo ir parodyto man dėmesio aš niekad negalėsiu pamiršti.

Liotė Tolienė

Hamilton, Ont.

LONDON, ONT.

JAUNIMO ANSAMBLIS "Baltija"

rengiasi savo penkmečio didžiajam balui Centennial salėje. Bus paskirytas stalių loterija, naujai paruošti tautiniai šokiai su šokių naujų mažiau šokių ligi vyresniųjų. Tai proga ne tik vietiniams, bet ir kaimynams iš Rodney, Delhi, Brantfordo, Woodstocko, Sarnijos ir Hamiltono, neaplenkiant nei Windsorio bei Toronto, atvykti į šį koncertą. Penkmečio proga "Baltija" prisimena veteranus-šokių ir kviečia juos "namo" į šį nuotakingąjį balių. Šokiams gros Londono apylinkėje geriausias orkestras "Renesansas". Gyvenimas negrįžta, sako daina. Balandžio 15, šeštadienį, Londono Centennial salėje lauks sutos — bus jaučiamas tik nuotaikos pakilimas. B.

Dr. Dalia ANDRULIONIS

praneša, kad atidarė

DANTŲ GYDYMO KABINETĄ

ir priima pacientus pagal

susitarimą

Tel. (519) 432-2111

241 RIDOUT St., SOUTH

(kampus Briscoe St.)

LONDON, ONTARIO

NORITE SUSIPAZINTI SU

"TĖVIŠKES ZIBURIAIS"?

ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ

— GAUSITE KELETĄ

NUMERIŲ NEMOKAMAI

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

IS KELIONES PO EUROPA grįžo VILKO pirm. dr. J. K. Valiūnas. Turkiijoje jis kelis kartus aplankė Praną ir Algirdą Brazinskus, tarėsi su jų advokatu C. Yardiimi ir Turkijos valdžios pareigūnais. Romoje dr. J. K. Valiūnas buvo susitikęs su Lietuvos diplomato šefu S. Lozoraičiu, Lietuvos atstovu Vatikane S. Lozoraičiu, jaun. "Elta-Press" red. mons. V. Mincevičiumi, Vatikano radijo lietuviškosios laidos darbuotoju kun. dr. V. Kazlausku ir Romos radijo lietuviškosios laidos vedėju dr. J. Gailium. Lietuviškų radijo transliacijų reikalus dr. J. K. Valiūnas aptarė ir Madride, kur joms nuo gegužės mėnesio bus panaudotos stipresnės siųstuvos. V. Vokietijoje dr. J. K. Valiūnas ilgą pokalbį turėjo su VILKO atstovu ir "Elta-Pressdienst" red. V. Banaičiu, kurio pastangomis Vokietijos federacinio parlamento visiem nariams jau įteiktas vasario 10 d. VILKO raštas, prašantis neratifiкуoti su Maskva pasirašytos sutarties. Parlamento narių atsūsti laiškeliai liudija, kad jie yra atkreipę dėmesį į VILKO argumentus.

DAIVOS IR ROMO KEZIŲ suorganizuotas komitetas Simui Kudirkai išlaivinti renka parašus peticijai, kuri bus įteikta prez. R. Niksonui, ir stengiasi praversti rezoliucijas valstijų parlamentuose, išgarsinti S. Kudirkai paskirtą skaudžią bausmę spaudoje bei televizijoje, kad Maskvon vykstantis prez. R. Niksonas būtų priverstas atkreipti reikiamą dėmesį. Komiteto rezoliucija ir "Sunday News" paskelbtą pranešimą persipašaudino Niujorko katalikų veteranų laikraštis "Cathvet". Ši Niujorko valstijos veteranų organizacija turi 10.000 narių.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA prašo kuo greičiau grąžinti užpildytus ir nebaigtus užpildyti peticijos lapus, nes juos reikia sutvarkyti ir įteikti prez. R. Niksonui balandžio mėnesi. Peticijas grąžinti šiuo adresu: ALTA, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ISTIKTAS SIRDIES PRIEPUOLIO, Grand Rapids, Mich., Elizabeth viloje mirė a. a. prel. Juozapas Lipkus, 77 metų amžiaus. Vėlonis kunigo buvo įšventintas 1921 m. Pastarąjį dešimtmetį sirginoje ir buvo pasitraukęs iš pareigų. Palaidotas iš Sv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčios vietinėse kapinėse.

ČIKAGOJE LANKESI iš Lietuvos atvykusį Steponą Dariaus dukrą Nijolę Dariūtę. Šia proga V. Pesecko vadovaujamas Čikagos lietuvių aeroklubas surengė žuvusiųjų lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno pagerimą prie jų paminklo. Žodį apie S. Darių tarė aeroklubo sekretorius ir "Pleno Sparnų" red. E. Jasūnas. Nijolė Dariūtė, prie paminklo padėjusi gėlių vainiką, padėkojo Čikagos lietuviams, kad jie tėvo atminimą yra pagerbę tokiu gražiu paminklu. Prie paminklo buvo susirinkę apie 200 lietuvių, kurių S. Dariaus dukrą linkėjo laimės ir sveikatos. Lietuvių Tautiniuose Namuose įvykusiame aeroklubo narių ir S. Dariaus giminių susibūrimo klubo pirmininkas V. Peseckas N. Dariūtei įteikė dovaną — įreminą Dariaus ir Girėno nuotrauką prie lėktuvo.

BANDITAI ČIKAGOJE pirmąsį peršovė Vidą Geštantaitę, Illinois universiteto Chicago Circle skyriaus veterinarijos studentę. Ji sveiksta Billings ligtinėje.

JAV LIETUVIŲ FONDO visuotinis metinis narių suvažiavimas bus gegužės 6 d. Čikagoje. Visiems namams bus išsiuntinti specialūs kvietimai. Fondo valdybai problema sudaro pakeisti narių adresai ir mirtys. Nariai prašomi pranešti savo naujosios adresus, komitetai ir įgaliotiniai — mirusių narių pavardes. Lietuvių Fondo valdybai šiuo adresu: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

SOVIETŲ VYKDOMOS Lietuvių tautųdystės paroda kovo 18—19 d. d. Klevelando naujosios lietuvių parapijos salėje surengė ALTOS vietinis skyrius. Atidarymo žodį tarė Cuyahoga apskrities kontrolierius G. Voinovich.

Urugvajus

ANATOLIJUS GRISONAS, Lietuvos atstovas P. Amerikai, su kitais užsienio atstovybių bei ambasadų vadovais dalyvavo Urugvajaus prezidento Juan Maria Bordaberry valdžios perėmimo iškilmėje parlamento ir prezidentūros rūmose. A. Grisonas turėjo proga palinkėti sėkmės naujam prezidentui ir padėkoti jam už ligi šiol Urugvajaus vyriausybės liniją — atsisakymą pripažinti priverstinį Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, mautę reikalingą gynybą Jungtinės Tautos.

URUGVAJIAUS LIETUVIŲ Kultūros Draugijos naująją valdybą sudarė jaunimo atstovai: pirm. E. Andruškevičius, vicepir. J. Kamandulis, I sek. A. Jazkelevičiūtė, II sek. B. Zukaitė - Mačanskienė, I išd. L. Petruskaitė, II išd. V. Evolvuckas ir narys A. Debesis. Tik vicepir. J. Kamandulis turi daugiau kaip 30 metų amžiaus. Senajai valdybai buvo surengtos išleistuvės su vaišėmis, dialogu, monologu ir dainų programa.

REKOLEKCIJAS MONTEVIDEO lietuviams Didžiąją savaitę vedė iš Buenos Aires atvykęs kun. Augustinas Steigvila.

Brazilija

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ parapija Sao Paulo mieste savo globėjo šventę turėjo kovo 5 d. Šventėje dalyvavęs arkivyskupas P. E. Arns pasakė gražų pamokslą 350 lietuvių, ragindamas juos būti ištikimais tikėjimui, šeimai ir bendruomenei, sekti šv. Kazimiero pavyzdžiu. Šalia kryžiaus, Brazilijos ir Lietuvos vėliavų, buvo nešama ir šv. Kazimiero vėliava, išauta Lietuvoje ir neseniai iš ten gauta. Ją lydėjo aštuonios tautiniai drabužiais pasipuošusios lietuvaitės.

JAUNIMO KONGRESO atstovai Sao Paulo mieste kiekvieną sekmadienį lanko dviejų valandų kursus globojamus liuanistinių mokyklų mokytojų. Jie mokosi dainų, vaidinimų, diskutuoja pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso temas.

N. Zelandija

VASARIO 16 MINEJIMAS Aucklande buvo surengtas p. p. Pečiulaičių sode. Paskaitą skaitė C. Liutkas, primindamas Brazilskus, Simokaičius ir Kudirką, kuriems laisvę yra brangesnė už mirtį. Minėjimo dalyviai priėmė ir pasiuntė rezoliuciją N. Zelandijos premjerui, prašydami, jei pritarti lietuvių tautos siekiams, remti Lietuvos išsilavinimo pastangas. M. Malskaitienė perskaitė dienai pritaikytą eilėraštį. Iš Australijos atvykę J. Normantas ragino minėjimo dalyvius įsijungti į Lietuvii Fondą, pirkti anglų kalba leidžiamą "Encyclopedia Lituanica", kurioje daug žinių apie Lietuvą galės rasti kitataičiai. Minėjimo metu surinkta \$110 aukų. Lietuvių susibūrimas buvo užbaigtas bendromis vaišėmis — lietuviška rugine duona, kėpiniais, sūriu ir kėpsniais. Apie Vasario 16 minėjimą trumpa pranešimą padarė Auckland radijas, o didysis dienraštis "Harold" paskelbė straipsnį apie lietuvius.

Australija

MELBURNE LANKESI Kanados lietuvis Antanas Simkevičius, dalyvaujas tarptautinėse šaudymo varžybose "South Seas Safari". Havajuose jis laimėjo pirmą ir dvi antrąsias vietas, Melburne — IV vietą. Kovo 10 d. išskrido dalyvauti šaudymo pirmenybėse Sidnėjuje, o iš ten į N. Zelandiją. Jis yra Sault Ste. Marie klubo "Briedis" pirmininkas.

"TĖVIŠKES AIDŲ" pranešimu, metinį dainos ir literatūros vakarą Adelaidėje surengė ateitininkai sen draugai. Dalyvių eilėse buvo Adelaidės meno festivalin atvykę čikagiečiai solistai Stasys Baras, Dana Stankevičiūtė ir su rusų grupe Adelaidėje lankęsis Vilniaus operos baritonas Eduardas Kaniava. Paprašytas jis padainavo keletą lietuviškų dainų ir operų arijų. Jo dainavimas sužavėjo publiką.

KAZIUKO MUGE Sidnėjuje, lietuvių bažnyčios salėje, surengė AL Katalikų Kultūros Draugija, talkinama kitų organizacijų. Koldūnus virė jaunimo kongreso būsimosios atstovės, riestainių ir dešrelių parūpinę skautai ir skautės, gėrimų ir cepelinų — sporto klubas Neris. Mugėje taigai buvo surengta tautodailės, lėlių, lietuviškų knygų ir plokštelių, pinigų ir pašto ženklų parodėlė.

Britanija

LIETUVIŲ SODYBA gavo dovaną iš čia viešėjusios Elenos Janušonienės, kuri gyvena Suvalkų trikampyje. Sodybos valgyklos sieną dabar puošia įreminimas jos audinys su Vyčiu, dainos "Lietuviai esame mes gimę" žodžiais ir sveikinimu: "Tegyvuoją Anglijos lietuviai!"

(Tęsinys iš praeito numerio) **KUN. DR. P. CELIEŠIUS** ne pasaulėžiūrą, sakydama

KUN. DR. P. CELIEŠIUS

ILNIAUS INŽINERINIO staty-
tintojo rektoriui prof. A. Čyras
kėsi V. Vokietijoje. Bonnos ir
tgarto universitetuose, Miunchen-
austgoje technikos mokykloje,
aunschweigio techniniame universi-
-is skaitė paskaitas apie optimi-
-izacijos problemas kietų kūnų mecha-
-ikoje. Fizininių techninių problemų
tituto direktoriui V. Daunys yra
tykė į Prancūziją, kur du mėne-
-s dirbs valstybiniuose mokslinio
-imo centruose. **V. Kst.**

Čikagos Lietuvių Opera

K. V. BANAIČIO

3 veiksmų opera

Jūratė ir Kastytis

Pasaulinė premjera –

1972 m. balandžio 29 d., 8 v. v.

II spektaklis — balandžio 30 d., 3 v. p. p.

III „ „ — gegužės 6 d., 8 v. v.

IV „ „ — gegužės 7 d., 3 v. p. p.

Čikagos Marijos Augštesniosios
Mokyklos auditorijoje

Bilietai parterėje: \$10, \$8, \$7, \$5;
balkone: \$10, \$8, \$5.

Kitiem spektakliam parterėje: \$9,
\$8, \$6, \$4; balkone: \$9, \$7 \$4.

Užsakant bilietus paštu: pažymėti spek-
taklio datą, kainą, vietą ir pridėti čekį.

Adresuoti: Lithuanian Opera of Chicago,
6905 S. Artesian Ave.,
Chicago, Ill. 60629, USA.

zen's Cultures, Cithian Ship
Branch, Cithian Department of Secre-
tary of State, 130 Slater Street,
Ottawa, K1A 0M5.

Canadian Scene

GYTAUTAS ČESNA

Gyvenimo keliu

Pasiremia ant rankų rūpestis
po mano langu obelīm
ir kalba, rodos, tu skesti
žieduose, o gelmė gili...

O, netikėk — žiedai nubyrą —
žiema ateis, žiema rūsti,
tik vienas vieškelis per tyrus —
jo viesulai neužpustys.

Vilkaviškis, 1942

Laiškas

Pravirksi vakarą parimus
ant balto popierio viena,
ir suskambės liūdinaisiais rimais
bedalės kenčianti daina.

Gegužio laime išsakysi
ir lauksi mylimo brangaus...
Bus daug pavasarių akyse,
bus daug to mėlyno dangaus.

Kančia tu kam bepasiguos?
Kur atrų stelvartą skandint?
Rudens audra palaužė uosius,
o žemėj žmogaus nerandi.

Daug saulių skleisis šituos lapuos,
dangum kris mirštanti žvaigždė,
vėl praiskleis jazminų kvapas,
balta ramunė sužydės.

Tad skriskit, raidės, pinkit žodį,
lai rimsta įšėkanti dvasia...
Kvailių kvatojimas pabodo,
kaip šiaurės vėjai audrose.

Vilkaviškis, 1941. XI. 17.

DU

Tu būk gelė lygioj lankoje,
aš — vėjas — tavo pastūposiu.
Zali žilviciai paupiuvose
praplaukiantiems laivams pamoja.

Tu būk gelė, kuri nevysta,
aš supsiu vakaro tyloje...
Juk mums gyvenimas byloja
audrų ir viesulų jaunystę.

Vilkaviškis, 1942.

UNITED TRUST

JANE — BLOOR, \$23,400 prašoma kaina. Mūrinis, 5 kambarių namas su vieta garažui. Dideli kambariai, moderni virtuvė. Tuojau galima užimti.

KINGSWAY, \$29,400 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis, vieno augšto (bungalow), 5 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir vieta garažui.

BLOOR—RUNNYMEDE, \$29,900 prašoma kaina. 8 kambariai per du augštus. Mūrinis, atskiras namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

BABY POINT, 15 metų senumo mūrinis, vieno augšto namas (bungalow), 5 kambarių. Du garažai, didelis sklypas, įrengtas rūšys. Namas geroj gatvėj.

HIGH PARK—3jų m. senumo du

butai po 4 kambarius (duplex). Privatus įvažiavimas ir du garažai. Vandens šildymo sistema. Prašo \$10,000 įmokėti. Arti visko.

ROYAL — YORK, 10 kambarių dvibutis (duplex) po du miegamuosius ir mažas butukas rūšyje. Privatus įvažiavimas ir vieta garažams. Prašoma kaina \$37,500. Viena atvira skola.

ETOBICOKE, 4 miegamųjų vienaugštis (bungalow) namas su pilnai įrengtu rūsiu. Garažas ir privatus įvažiavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos, 6% skola. Arti susisiekimo.

SWANSEA, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Naujesnės statybos namas su pilnai įrengtu rūsiu. Viena atvira skola.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Garsiajame Bostono maratone šiemet oficialiai galės dalyvauti ir moterys. Jos šiam maratone dalyvavo nuo 1966 m., bet neoficialiai. Joms taikomi tie patys registracijos reikalavimai, kaip ir vyrams. Bostono maratonas paprastai įvyksta Atvelykio metu.

Amerikietis R. Fisher atsisakė žaisti šachmatų pasaulio pirmenybių rungtynes Reikjavike. Kaip šis klausimas dabar bus išspręstas, priklausys nuo tarptautinės šachmatų federacijos.

Lengvosios atletikos rungtynėse Ričmonde, be Sapkos, kuris šuolyje į augstį laimėjo pirmą vietą, dalyvavo N. Sabaitė ir R. Plungė. N. Sabaitė bėgo 4x880 jardų estafetėje ir laimėjo pirmą vietą. R. Plungė rutulio stūmimo buvo ketvirtas su 18.85 pasekme.

KANADOS SPORTO APYGAROS valdyba atstovų į jaunimo kongresą parinko Viktorą Navicką iš Londono, Ont. Jis yra gimęs 1949 m., studijuoja Western Ontario universitete ekonomijos mokslus, yra L.L.S.K. Tauro klubo valdybos narys, darbštus skiltininkas Simano Daukanto vietininkijoje, lietuvių studentų klubo valdybos narys, dalyvauja "Baltijos" ansamblio chore bei šokėjų grupėje.

VYČIO ŽINIOS

Vytis — Kovas 70:90. Prieš dvi savaites Hamiltono Kovo jauniai A. lankėsi Toronte, kur žaidė draugiškas krepšinio rungtynes su Kanados lietuvių meisteriu — Toronte Vyčio komanda. Meisteriai, turėdami didelį pasitikėjimą po sėkmingų pirmenybių, neįvertino sustiprinto priešo. Pasekmė greit išaugo iki 3:16 jų nenaudai. Negalėdami pralaužti augščiau lygiamųjų žaidimo dengimo, vyčiai bandė ilgus metimus. Tai jiems pavyko ir iki puslaikio baigos vyčiai sėkmingai Ramanauskos, Lorencos ir Nacevičiaus tolimais metimais pasiekė 33:39. Ant rame paslaikytie vyčiai sunku buvo sulaukti veržlus Kovo puolėjus Tirilį su Butkevičium, ir pasekmė greit išaugo iki 50:70. Vyčiai dar bandė atsigriežti, bet susižeidus Lorencui prarado visas viltis ir rungtynės baigėsi 70:90. Vyčio komanda daugiausia dilgino ilgais K. Kalvaitis. Jis sužaidė žymiai geriau nei pirmenybėse — surinko visus nuo lentų atšokusius šviedinius ir pakartojo daug metimų. Vyčio komanda, žinodama priešininką, sekanti kartą sužais geriau. Prie minėtų vy-

tiečių gerai derinosi Saplys ir Kaknevičius, tačiau vyčiams trūko pajėgų pakaitų. Vyčio komandoje žaidė: Saplys 7, Ramanauskas 22, Kaknevičius 10, Nacevičius 18, Siminkevičius 2, Lorencas 11, Stankus, Kovo komandoje: Butkevičius 14, T. Šeštakas 10, Tirilis 19, Stukas 7, R. Kalvaitis, Starkus 1, Žilvitis 4, A. Šeštakas, Jesevičius 7, K. Kalvaitis 28.

Krepšinio treniruotės Priskelimo salėje tęsiasi toliau nusistovėjusia tvarka. Treniruotės bus vykdomos iki žaidinių.

Golfininkų susirinkimas įvyks šį sekmadienį, balandžio 9 d., 12.30 val. virš "Tėviškės Žiburių". Visiems golfininkams dalyvavimas būtinas. A.S.

AUSROS ŽINIOS

Stalo teniso atvirame ir uždarame Kanados jaunųjų turnyre Montrealyje Paulius Klevinas ir Birutė Plučaitė taip pat neapvydė savo klubo. Paulius parsivežė tris aukso medalius už 3 pirmas vietas iki 17 m. ir 15 m. amžiaus grupėse. Be to, jis dalyvavo Ontario komandoje, kuri laimėjo I v. Birutė parsivežė du aukso ir du sidabro medalius iki 13 ir 15 m. amžiaus grupėse. Tai buvo pirmas tokios rūšies turnyras jauniems. Dalyvavo kiniečių stalo tenisininkai kaip žiūrovali, tuo pritraukdami daug televizijos ir laikraščių korespondentų. Birutės vieną žaidimą perdavė televizija. Jaunuosius sportininkus nuvežė K. S. Plučai, kuriems už tai priklausio nuosirdus dėdė. Prieš savaitę Paulius ir Birutė dalyvavo Manitobos atvirame stalo teniso turnyre Winnipege, kur Birutė laimėjo I v. moterų grupėje, o Paulius II v. vyrų grupėje.

Billietus į klubo rengiamą linksma vakarį balandžio 29 d. parapijos mažojo salėje galima gauti pas V. Simonaitį ir H. Chveduką.

Golfo sezono atidarymo turnyras, rengiamas Ausros, įvyks gegužės 13 d., 11 v. r. Hornby Towers aikštynė. Kurie nori iš anksto užsisakyti pradžios laiką, tepaskambina M. Slapšui bent savaitę prieš turnyrą 766-8452. Visais kitais golfo reikalais kreiptis į sekcijos vadovą Al. Simonaitį 279-3252.

Artėjant S. Amerikos lietuvių pirmenybėms balandžio 22-23 d.d. Klevandė, sportininkai raginami ruošti — uoliai dalyvauti treniruotėse, kurios vyks įprasta tvarka, išskyrus 12 ir 19 d., kai salė bus užimta. Mergaičių treniruotės bus surastas kitas laikas, todėl prašom susisiekti su treneriu A. Stupaičiu.

LIETUVIŲ MOTERŲ VEIKLA

Organizuota moteris nori kultūrai ir koks pozityviai gauti iš savo organizacijos. Dėlto K.L.K. Moterų Draugijos Toronto Sv. Jono Kr. par. skyrius daug dėmesio kreipia į kultūrinę veiklą. 1970-71 m. jis surengė šias paskaitas: dr. O. Gustaitienės — apie jaunimą ir narkotikus, apie dartinis Lietuvos moteris, dr. G. Girauskaitės-Szabo — apie odos ligas, seselės Ignės — religinę temą, T. Sekonienės — apie plaukų priežiūrą ir šukuosenas, O. Eišienės — apie kelionę po Europą, adv. H. Steponaitis — apie moterų teises Kanadoje. Be to, skyriaus narės talkina Bendruomenės tautinių grupių savaitės — karavano paruošime, Vasario 16 iškilmėse ir t.t. Surošyti trys pobūviai, kaip N. Metų sutikimas, Užgavėnių vakaras.

Skyrius aktyviai reiškiasi labdaros veikloje: lanko ligonius, parūpina jiems dovanas — knygas, gėles ir kt. Negalėdamos aplankyti Brazilskų Turkijoje, skyrius pasiuntė telegramą Turkijos vyriausybei. Mirus kuriai narei, visos kitos dalyvauja pamaldose bei laidotuvėse. Kasmet iškilmingai švenčiama Draugijos Globėjos Marijos šventė gruodžio 8 d.

Dvi skyriaus narės — M. Beraitienė ir Br. Manglicienė sulaukė 75 m. amžiaus. Jos buvo atitinkamai pagerbtos pasveikinimu ir dovanomis. Narės aktyviai dalyvauja parapijos gyvenime. Viena iš jų paslaugų yra kavinės organizavimas parapijos salėje sekmadieniais. Po pamaldų tautiečiai gali pasivaistinti kava ir sausainiais.

Skyriui įstojo 6 naujos narės, mirė 2. Surinktos lėšos panaudojamos labdarai, spaudai ir visuomeniniams reikalams. Jos buvo taip paskirstytos: ligonių lankymui \$206, K.L.K. Moterų Dr. jos centro valdybai \$105, Sv. Jono Kr. statybos fondui \$200, G. Ganytojo stovyklavietei \$100, "Moters" žurnalui \$20, "Tėviškės Žiburiams" \$20, a.a. Stepono Kairio paminklui \$15, jaunimo kongresui \$20.

1970-71 m. valdyboje buvo: pirm. O. Jonaitienė, vicepirm. A. Smailienė, sek. A. Simkevičienė, išd. R. Sirutienė, narės — O. Kuniutienė, B. Čirūnienė, revizijos komisijai: J. Kaknevičienė, St. Jagelienė, p. Bartnikaitienė. 1972 m. išrinkta nauja valdyba. Kor.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų metinė šventė įvyks balandžio 15-16 d.d. Seštadienį, balandžio 15, įvyks jaunimo šokiai ir sendraugių ruošiamas vakarienė. Vakarieneje kviečiami dalyvauti visi sendraugiai, studentai ir tėvai. Bilietus platina sendraugių valdyba. Sendraugių valdybos pirmininku šiais metais yra V. Aušrotas.

Pagrindiniu šventės kalbėtoju bus dr. P. Kisieliūsis iš Čikagos. Jis taip pat kalbės ir sendraugių ruošiamoje vakarieneje šventės metu.

Tėvų komitetas rengia loteriją, kurios pelnas skiriamas jaunimo veiklai. Loterija įvyks ateitininkų šventės metu. Visi, kurie turi paėmę loterijos knygutes, prašomi atnešti į ateitininkų kambarį ateinantį sekmadienį.

Hamiltono ateitininkų šventė — šį savaitgalį, per Atvelykį. Iš Toronto vyksta grupė moksleivių.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 23 — rugpjūčio 6 d.d. jaunūčiams nuo 7 iki 12 m. ir vyresniems nuo 13 iki 18 metų.

Rašdami vieni kitiems laiškus, ar šiaip sveikinimus visada užbaikime žodžiais "Garbė Kristui!"

Vidas J. Augaitis, B.A., LL.B., ką tik baigęs teisės mokslus Toronte ir pradėjęs dirbti kaip advokatas Stayner, Ont., pas advokatą John W. P. Anjo, Q.C.

Skautų veikla

● Mindaugo dr. vės sueiga — pirmadienį, balandžio 10 d., 7 v.v., skautų būklė.

● LSS tarybos pirmininko pranešimu, j. ps. A. Empakeris pakeltas į jūr. s. laipsnį. Sveikiname. Šiuo metu jis yra LSB jūrų sk. skyriaus vedėjas ir dirba su Toronto jūrų skautais.

● LJS-jos skautininkų-kių įregistravimo į LS Sąjungą data — ligi š.m. gegužės 31 d.

● LS Broliai išleido ir jau išsiuntinėjo vienietams S. A. Saulaiki, SJ, paruoštą knygą "Skautų užsiėmimai", 350 psl. Knyga iliustruota ir labai rekomenduotina įsigyti visiems skautams.

● "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu skautais įvykusi organizuota lietuvių bažnyčiose švenčiausiojo adoracijos jiems skirtu laiku balandžio 1 d.

● Dešimtoji sukaikutinė Romovos stovykla prasidės liepos 23 d. ir truks dvi savaites. Pirmoji savaitė skiriama mažiesiems. Vadovai-vės yra kviečiami savo atostogų laiką taip sutvarkyti, kad kiekvienas galėtų patostyvuoti bent vieną savaitę. Č.S.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

PRANESAMA APIE NAUJĄ

GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga išrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir patalstyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydymą medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai skausmams, įvykdamo hemorojų sutraukimas.

Tadai visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydymą medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celiams ir sužadina naujų audinių augimą. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

ČESNAKAS

geras vaistas

Česnakas (arlic) yra natūralus kraujotakos valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevaldomo, nuo puvimo bakterijų bei įsuaikimo. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savybę reikalingos česnakos alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per lėtus šimtmečius milijonai žmonių varėto česnaką kaip vaistą, tikėdamiesi jo gydymojo bei stiprinamojo galios. Šiandien žinoma, kad česnakas dar šlaunies nušalinti "ADAMS GARLIC PEARLES" dėtuote vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogu turėsi šios česnakos kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

BLOOR — DUNDAS, 8 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, dvigubas garažas, arti požeiminio bei krautvių. Prašoma \$30,900. Viena atvira skola.

RONCESVALLES AVE., moderni vyrų drabužių krautuvė, galima pirkti su pastatu ar be jo. Prašoma kaina už verslą \$8,500. Puiki vieta, gerai išvystytas verslas.

BLOOR — SIX POINT, gražus 3 miegamųjų atskiras namas, puiki moderni virtuvė, vandeniu-alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis sklypas; prašoma kaina \$31,900; nedidelis mokesčiai, arti susisiekimo bei krautvių.

BLOOR — INDIAN ROAD, 6 kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, gražus viduje; kartu parduodama su ekstra sklypu šalia, maždaug 102 pėdų fronto; apie \$10,000 įmokėti nuosavybė neturi skolių.

TRIBUTIS — VAKARUOSE, 16 kambarių, maždaug 10 metų senumo, gražus, erdvus butas su balkonais; apie \$10,000 įmokėti; nuosavybė be skolių, gauna \$7,200 nuomos į metus, nedidelės išlaikymo išlaidos, šeiminingai persikėlė į Britų Columbia. Turi būti parduotas.

Didelis pasirinkimas vienaugščių (bungalov)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus

6% už šėrus (numatoma)

6% už taupymo s-tas

6¼% už 1 m. term. dep.

6½% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgicius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. A s m e n i n e s paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). BOSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

WESTON RD., \$1,500 įmokėti, plytinis namas, 6 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, naujai išdekoruotas, 13 metų atviras mortgicius. Prašoma kaina \$19,900.

BLOOR — OSSINGTON, \$10,000 įmokėti, pirmą kartą parduodamas, atskiras, plytinis namas, 10 šviežių kambarių, privažiavimas, šildomas alyva, 1 mortgicius.

DOVERCOURT — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytų, 14 kambarių tributis (triplex), šiltu vandeniu šildomas, dvigubas garažas, vienas mortgicius.

INDIAN RD. — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytinis, dviejų augštų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, poilsio kambarys.

YONGE — BROOKDALE, \$6,000 įmokėti, vienaugštis (bungalow), 5 kambariai ir 2 užbaigti kambariai rūšyje, nauja šildymo krosnis, šoninis įvažiavimas.

1082 Bloor St. W., Toronto 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turtme krautvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., LINGSTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoninio stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai. Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čio gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos

darbai: leidiniai,

programos,

visi verslo bei

reklaminių

spaudinių

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3

Antrad. 10-3

Trečiad. uždaryta

Ketvirtad. 10-3

ir 4.30-7

Penktad. 10-3

ir 4.30-8

Šeštad. 9-12

Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 6½%

už term. indėlius 1 metams 6¼%

už taupomąsias s-tas (savings) 6%

už depozitus-čekių s-tas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės — iki \$10,000 8½%

nekiln. turto — iki \$50,000 8¼%

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

HIGH PARK — BLOOR, High Park gatvė, šešių butų gražus namas. Visą laiką išnuomotas, geros pajamos. Įmokėti apie \$25,000. Viena atvira skola 10-čiai metų.

(Atkelta iš 1 psl.)

konservatoriams — 17%, NDP socialistams — 11%, visoms kitoms partijoms — 4%, o neapsisprendusių yra net 43%. Nuo pastarųjų palinkimo į vieną ar kitą pusę ir priklausys galutinis sprendimas rinkimuose. Dėl liberalų populiarumo sumažėjimo, atrodo, kalčiausias yra pats premjeras P. E. Trudeau. Jo prestižo kritimą išryškino Gallupo instituto kito apklausinėjimo duomenys: 14% apklaustųjų konstatavo P. E. Trudeau populiarumo padidėjimą, 36% — sumažėjimą, 46% — prestižą laikę nepasikeitusiu, 4% negalėjo apsispręsti. Šiuose duomenyse yra aiškūs premjero P. E. Trudeau asmeninio populiarumo kritimas net 22%. Tai, žinoma, dar neraiškia, kad jo lauktu pralaimėjimas federacinio parlamento rinkimuose, nes už jį gali balsuoti ir jo prestižo sumažėjimą pripažinę asmenys, jeigu jie dar blogesnės nuomonės yra apie kitų partijų vadus.

Newfoundlando provincinio parlamento rinkimuose premjero F. Moores konservatoriai sutriuškino liberalus, 42 viety parlamentant praveddami net 33 atstovus. Liberalams pakenkė pernai rudenį nežymiai pralaimėti rinkimai ir jų vado J. Smallwood nepateisinamas dėsims pasitraukti iš valdžios. Naujasis liberalų vadas E. Roberts negalėjo atitaistyti J. Smallwood padarytos žalos partijai. Rinkėjų pasipiktinimą liudija dviejų karjeristinio plauko politikų pralaimėjimas. Šiuose rinkimuose krito savo paslaugas liberalam ir konservatoriui norėjęs parduoti Naujosios Labradoro partijos vadą T. Burgess ir krizės metu pas liberalus perėjęs konservatorius H. Shea. Skaudžiausio pralaimėjimo susilaukė penkios rinkiminės apylinkės kandidatavę NDP socialistai. Jų vadą J. Connors tesurinko apie 200 balsų.

Ontario kreditistų partijos triukšmingame suvažiavime Barrie mieste iš pareigų buvo pašalintas vadą D. J. McGillivray, pasisakęs prieš partijos išjūnėjusius E. Burke draugijos narius, kurie savo organizaciją dabar yra pavadinę "Western Guard". Pastarieji, turėdami atstovų daugumą, kreditistų vadu išsirinko J. Morrison, pavaduotoju — savo veikėją P. Fromm.

"The Toronto Star" dienraštis ir kiti laikraščiai paskelbė pranešimą apie sovietų špiūnų tinklą Kanadoje. Jų gautais duomenimis, 1931 m. Montrealyje gimęs Anton Sabotka, 1949 m.

išvyko Čekoslovakijon ir ten sovietų KGB buvo paruoštas šnipinėjimui. Kanadon grįžęs 1965 m., jis pradėjo tarnybą sovietams, bet buvo susektas ir perėjo RCMP saugumiečių pusėn. RCMP dabar jį saugo nuo galimo sovietų keršto. Pasak "Toronto Star", ryšius su A. Sabotka turėjo net šeši sovietų ambasados Otavoje diplomatai. RCMP įrodymojo medžiaga buvo svarstoma š.m. kovo 17 d. federacinio ministerijų kabineto posėdyje, bet ligi šiol nieko negirdėti apie tų sovietų diplomatų ištrėnimą iš Kanados, kaip būna įprasta tokiomis atvejais. Premjeras P. E. Trudeau parlamentare pareiškė, kad jam nieko nėra tekę girdėti apie šnipus pastaruoju metu. Be to, į tokius klausimus vyriausybės nevisada gali viešai atsakyti. Tokį premjero P. E. Trudeau išsiskėnijimą specialiu vedamuoju pasmerkę "Toronto Star" dienraštis, matyt, pranešimą gavęs iš patikimų šaltinių. Laikraščio teigimu, santykių gerinimas su Sovietų Sąjunga negali būti pakankama priežastimi nutylėjimui ar net atsisakymui ištrėmti Kanados saugumą pažeidusius sovietų diplomatus. Šia proga atkreiptas dėmesys į Kairo laikraščio "An Nahar" pranešimą, kad 1969 m. Kanadon atvykęs sovietų diplomatas I. N. Petrovsky yra KGB agentas, 1954-58 m. dirbęs sovietų ambasadoje Kaire ir Egipte suorganizavęs platų špiūnų tinklą. Savaimė suprantama, spaudos atstovams Otavoje I. N. Petrovsky šį egiptietį laikraščio kaltinimą paneigė.

Federacinė Kanados vyriausybė planuoja įsteigti specialius mortigčių bankus, kurie iš privačių asmenų sutelktu kapitalu palengvintų mortigčių gavimą namų pirkėjams. Šį žingsnį, atrodo, diktuoja senesni praves tas tyrimas, kurio duomenimis, 50% kanadiečių nėra pajėgūs įsigyti namus. Kaikuriuose vietovėse namai jau yra pasiekę pasakiškų kainų. Vidutinis namas dabar kainuoja dolerių: Toronte — 31.537, Viktorijoje — 23.600, Vankuveryje — 26.047, Kalgaryje — 23.438, Edmontone — 23.312, Reginoje — 16.695, Saskatoone — 16.628, Winnipege — 18.311 Windsore — 21.982, Hamiltone — 24.814, Kitchenerio — 32.003, Londone — 19.856, Otavoje — 29.640, Montrealyje — 23.644, Kvebeke — 30.430, Halifaxe — 23.903, Saint John — 18.510. Ši spaudoje paskelbta lentelė buvo sudaryta remiantis 1971 m. duomenimis. Pagal ją, brangiausi namai yra Kitchenerio mieste, o Torontui tenka antroji vieta.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KUDIRKAI NOBELIO PREMIJA?

Los Angeles gyvenantis žurnalistas Algirdas Gustaitis pasižymi dideliu aktyvumu, tik kartais tas aktyvumas pasirodo egzotiškas. Anksčiau A. Gustaitis ruošė Lietuvos žemėlapi, kurin įjungė pusę Gudijos ir barė VLIKą už defetizmą. Dabar A. Gustaitis ryžosi Simą Kudirką pristatyti Nobelio taikos premijai. Jis su savo raštais apėjo daug institucijų, asmenų, bet nesulaukė teigiamų atsakymų. Amerikiečiai R. Pucinski ir W. Hays į A. Gustaičio raštus net neatsakė. Ir VLIKas nedavė jo siūlymui eigos. Nusivylęs A. Gustaitis šaukėsi lietuviškos spaudos pagalbos Čikagoje, Klevelande ir Kanadoje, bet nė vienas laikraštis jo raštų tuo

reikalu nespausdino. Ar negeriau būtų, jei sumanūs A. Gustaitis vietoje egzotiško projekto testų žurnalistinį darbą.

GELES LAIDOTUVĖSE

Nors jau esu sena, bet dažnai lankau pašarvotus mirusius laidotuvių namuose. Kai matau daugybę gėlių, man visada kyla mintis: ar negalima būtų panaudoti tuos pinigus kokiame geram tikslui — šalpai, Mišioms, jaunimo organizacijoms, būsimiems senelių poilsio namams ir t. t.? Gėlės mirusiam nieko nepadaeda. Jos žydi tik vieną kitą dieną. Geram dalykui panaudoti pinigai ilgai atsimenami. Artimiesiems būtų daug maloniau atsiminti tuos geradarius.

Ona Pabedinskaitė

PALIKIMŲ APSAUGOS REIKALU

Pastaruoju metu vis daugiau tautiečių kreipiasi į Lietuvos generalinį konsulatą Niujorke, prašydami padėti apsiginti nuo Lietuvos okupantų interesams atstovaujančių advokatų, kurie reiškia pretenzijų į J. A. Valstybės mirusių lietuvių palikimus tariamai atstovaujanti įpėdinams.

Lietuvos okupantų advokatų intervencija efektingai užkirsti kelią galima tik apsirūpinus tinkamais surašytomis testamentais. Tuo pirmoje eilėje turėtų pasirūpinti tie tautiečiai, kurių artimieji ar ir šeimos nariai gyvena okupuotoj Lietuvoje. Generalinio konsulato Niujorke advokatai yra paruošę testamentų pavyzdžius, kuriuos gali pasinaudoti palikimų apsaugojimu susirūpinusieji.

Tais atvejais, kai mirusysis nepaliekia testamentą arba priviatus susitarimų palieka santeigas draugams ar giminiams, kad jos Lietuvoje gyvenantiems įpėdinams būtų pervedtos reikmenų pavidalu, — reikia informuoti generalinį konsulatą nedelsiant. Uždelsus apsigynimas nuo okupantų interesams atstovaujančių advokatų yra labai sunkus, o dažniais atvejais ir visai nebeįmanomas.

Palikimų apsaugojimu susirūpinusieji prašomi kreiptis į Lietuvos generalinį konsulatą: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

DELHI, ONTARIO

TRADICINIS ZUKIŲ BALIUS

Jvyks balandžio 15, šeštadienį, 7 v.v., vengrų salėje, 71 King St. Meninė programa atliks Toronto "Varpo" choras. Rengia — Delhi šaulių kuopa ir Tillsonburgo medžiotojų žūklautojų klubas "Vilkas".

TAUTOS FONDUI — \$800.

Kadangi Vasario 16 minėjimo programa ir oficialioji dalis buvo pavesta jaunimui, tai daugelis tautiečių abejojo programos pasisekimu. Tačiau atsitiko visai priešingai — jaunimas padarė visiems staugmeną ir kalboje, ir dainoje, ir šokyje. Abi kalbas vartoja be jokio akcento Gediminas Breichmanas pasakė gražią kalbą ir lietuviams, ir svečiams kanadiečiams. Su tokiomis kalbomis ir mintimis nebūtų gėdos ir j karališką giminę prabilti. Nebus apsirakta spėjant, kad jis ateityje dar daugelyje lietuviškų kolonijų kalbės. Taip pat norėtusi net ir lažybų eiti teigiant, kad jaunas ir

gražus solistas Jonas Vaškevičius dar daugelyje lietuviškų kolonijų dainuos. Delhi apylinkėse savo balsu jis paliko labai gerą įspūdį. Vietinis jaunimas, susibūręs į ansamblį "Palanga", pašoko ir padainavo labai gerai, tuo padarydamas tėvams ir publikai daug džiaugsmo, nors pranašystės apie jo ateitį gana liūdnos. Greičiausiai už 3-4 metų "Palanga" nebešoks, nebedainuos, nes visi jau bebaigia gimnazijos išvyks į universitetus ir išsiskirstys po diemiestius. Naujos prieauglio bangos, kuri galėtų ansamblį papildyti, nėra. — Be jaunimo, didelį darbą atliko ir vienas "senis". Naujai paskirtas Tautos Fondo įgaliotinis Gediminas Ruginis jau surinko \$750 ir dar teberenka. Aukų lapas bus paskelbtas vėliau. Tai nelabai malonus darbas renkančiam, bet rezultatai malonūs visai kolonijai.

S. K.

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS IR SUTAI-SYMAS, GREITAS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas 231-6226

REALTOR

Frank Barauskas 231-2661

Insurance Agency Limited

Gerardas Balčiūnas 233-9632

Advokatas (barrister, solicitor)

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvis. Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN (prieš Keele požeminio stotį)

1727 BLOOR ST. WEST YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

Sheppard Ave. (Don Valley Parkway) ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BACENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

St. Catharines, Ont.

SIMTAS DOLERIŲ "NEMUNUI". Iš Stouffville (prie Toronto) lankėsi S. A. Viskontai, "Nemuno" ansamblui paremti paaukojo \$100 ir tapo šio ansamblio mecenatais. Mecenatams bei garbės nariams atžymėti yra pagaminta speciali lenta, kur bus įrašytos pavardės visų, aukojusių mūsų ansamblio išlaikymui. Daugiausia, žinoma, aukoja parapija, kurios patalpose vyksta šis tautinis darbas. A. S. Viskontai, kuris savo laiką gyvena ir veikia šioje apylinkėje, neužmiršta jos aplankyti.

LITUANISTINIAI KURSIAI jau prasidėjo ir turi nemažą pasisekimą. Kursų vadovas, kaip ir mokyklos, yra Petras Balsas.

"NEMUNO" VAKARAS rengiamas balandžio 29 d. slovakių salėje. Svarbu, kad tas vakaras pasisektų. Niagaros pusiasalio tautiečiai turėtų savo gausių atsilankymų parodyti mūsų jaunimui, kad ne jie vieni taip sunkiai repeticijoje dirba, kad esame visi su jais.

KADANGI P. BALSAS turi per daug "pareigų", "Nemuno" valdybos pirmininkui sutiko būti Jonas Lianga.

REKOLEKCIJAS vedė svečias iš Hamiltono kun. Lučas Januška. Klausytojų buvo pilnutėlė koplyčia. Tuo būdu lietuvis išlieka ištikimas savo senoms tradicijoms, nežiūrint šių laikų daugybės klaidingų pranašų.

"THE ST. CATHARINES STAN-DARD" išspausdino S. Setkaus rašinį apie rusų intrigomis sukelią Bengalijos karą, siekiantį ne laisvę Bengalijai duoti, o įsigyti prietilti. Laisvė kitų tautų Rusijai nerūpi. Tai rodo jos pavergtos tautos. Kor.

PORTAGE

LA PRAIRIE, MAN.

A. A. KAJETONAS BALČIUNAS, 86 m., gyvenęs Carberry miestelyje. Buvo gimęs Linkmenyse, Vilniaus krašte. Kanadon atvyko 1926 m. Kurį laiką dirbo geležinkelėje, vėliau nusipirko ūkį Firdale apylinkėje. Ūkininkavo ilgą laiką. Sulaukęs senatvės persikėlė į Carberry miestelį, kur ir baigė savo amžių. Laidotuvių apeigas atliko vietinis katalikų kunigas P. Dunphy su Winnipeg lietuvių klebonu kun. J. Bertašiumi. Laidotuvių se dilavavo daug žmonių — lietuvių ir katalikų. Paliko žmoną Malviną, tris sūnus, vieną ištėkėjusią dukrą, nemažai anūkių. Jo sūnus Mykolas mirė prieš 5 metus Čikagoje; buvo II d. karo kareivis. Vėlonis buvo savamokslis, kaip ir visi tų laikų lietuviai, bet mėgo spaudą ir aukėjo lietuviškiems reikalams. Prieš II d. karą vėlonis gyveno Čikagoje apie 10 metų. Po karo grįžo lenkų okupuotai Lietuvon, iš kurios vėliau atvyko į Kanadą.

Mielas Kajetonai, tebūnie Tau lengva Carberry lygumų žemelėje! Žmonai ir šeimai — gili užuojauta.

P. I. Liaukevičius ir šeima

SENELIŲ NAMUOSE radau Joną Simkų, 83 m., aklą ir mažai girdintį. Užkalbintas lietuviškai, apsiašarojo, nes jau 20 metų negirdėjo lietuvių kalbos. Kilęs nuo Raseinių. Kanadon atvyko 1905 m. Savo tėvų neatsimeina, nes jie anksti mirė. Augo pas seserį, kuri turėjo savo didelę šeimą. Paaugęs išvyko Vokietijoje dirbti pas ūkininką, kur išbuvo 5 metus. Iš ten persikėlė Anglijon, o po metų — Kanadon. Čia dirbo daugelyje vietų, bet su lietuvišiais buvo susitikęs tik kelis kartus. Su savaisiais Lietuvoje nesusirašinėjo, nes nemokėjo rašyti. Kalba apie kažkokius turimus pinigus. Globoja jį kažkokios ukrainietės. Sunku susikalbėti su juo. Nueisiu kitą kartą. Skaudu žiūrėti į tą senelį. Gal kur nors yra jo giminių? Prašyčiau atsiliepti — galėsiu pranešti apie jį daugiau žinių. Rašyti: P. Liaukevičius, 135-17th St. N. W., Portage La Prairie, Man., Canada.

LANKESI SVEČIAI — saležietis kun. P. M. Urbaitis, įėjusias kun. St. Kuldibės ir kun. J. Bertašius. Pirmasis vedė lietuviškas rekolekcijas Winnipege, o antrasis — lanko V. Kanados lietuvius. Kun. Urbaičio parapija — visas pasaulis, o kun. Kuldibio — visa Kanada. Pastarasis čia laikomas lyg ir savos šeimos nariu, nes jis buvo pirmas lietuvis kunigas, aplankęs lietuviškus šioje srityje po II d. karo, o ir vėliau dažnai atvažiuodavęs. Dėlto jis čia yra visų labai gerbiamas.

MAJORAS PAUKŠTAITIS, tarnaujęs Kanados kariuomenėje, dalyvauja lietuvių parengimose Winnipege. Teko su juo ilgiau pasikalbėti. Tai susipratęs Lietuvos sūnus, sielojasi Lietuvos reikalais, kaip ir visi kiti, nors iš Lietuvos išvyko visai mažas. Retai susitinka su lietuvišiais.

DAUG KANADIEČIŲ teko susitikti Floridoje, kur teko paleisti žiemos atostogas drauge su M. Sarausku ir jo žmona. Matėm daug tautiečių iš Toronto, Montrealio, ypač iš Delhitilisonburgo apylinkių. Radome ir senų pažįstamų. Pvz. P. Juslevičius padėjo susirasti apsigyjamą vietą. Medaus mėnesį čia praleido torontietis Kilmas su savo simpatinga žmona. Jiedu turi čia nusipirkę gražią nuosavybę. P. Liaukevičius

SYPSENOS

Brežnevas keliauja

Sov. Sąjungos kompartijos bosas L. Brežnevas, aplankęs Prancūziją, važiuoja traukiniu namo per R. Europą. Vienoje stotyje jis iškišo ranką per langą. Kažkas ėmė ir įkando.

— Tai Čekoslovakija! — pratarė Brežnevas.

Kiek vėliau jis vėl iškišo ranką. Kažkas sudavė per ją.

— O! Tai Jugoslavija! — sumurmėjo Brežnevas.

Po kelių valandų kelionės jis ir vėl iškišo ranką. Kažkas ją aplaizė.

— Tai Bulgarija! — džiaugėsi keleivis.

Pavažiavus kiek toliau, Brežnevi vėl rūpi žinoti, per kurį kraštą keliauja. Kai iškišo ranką per traukinio langą, kažkas ėmė ir ją apspiovė.

— Tai Lenkija! — pyktelėjo Brežnevas.

Praėjus keliom valandom, dar kartą iškišo šią ranką. Vos spėjo iškišti, pajuto, kad nuo rankos dinga laikrodys.

— Jau esam namie! — šūktelėjo Brežnevas.

Kosyginas Danijoje

Sov. Sąjungos premjeras A. Kosyginas, lankydamasis Danijoje, pareiškė norą aplankyti pavyzdinį karvių ūkį. Pasakyta — padaryta. Atvažiavo ūkininkas "Volvo" automobilį ir nusivežė svečią savo ūkin. Per valandą apžiūrėjęs ūkį, Kosyginas padėkojo ir sako:

— Žinote, kai aš lankau ūkį savo krašte, turiu pradėti vizitą labai anksti ir po ištisos dienos kelionės dar neviską būnu matęs...

— Aš Jus labai užjaučiu. Ir aš turėjau tokį lėtą automobilį, bet pardaviau...

SUDBURY, ONT.

SEIMOS SVENTĖ. A. P. Kraujelių iniciatyva Gertrūdai Lumbienai buvo suruoštos pagerbtuvės jos 60-jo gimtadienio proga. Dalyvavo gausios būrys jos artimųjų draugų. Sugiedojus "Ilgiausių metų", sveikinimo žodį tarė Aug. Jasūnas. Įteikta graži dovana. Gertrūda buvo viena pirmųjų Sudburio Tumo-Vaižganto lietuvių šeštadieninės mokyklos mokytojų ir vedėjų. Jos puikiai surežisuoti vaidinimai dar ir šiandien yra sudburiečių minimi. Ilgiausių metų! K. A. S.

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

TEL. 531-1432

VYRISKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION

Taisom ir parduodam prieinamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam sensus — į naujus

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prieinamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam sensus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritykę specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

NOTARAS

A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave.

(Toronto Dominion Bank II aukštas)

Telefonai: įstaigos 537-1708

namų 279-7880

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIZAPINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYJIMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminister Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

MEDUS -

reikalingas

sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš bityno:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534 - 0563

Lietuvio norai

Pas garsų magiką ėjo visokių tautybų žmonės, nes tasai išpildydavo visus jų norus. Ateina lietuvius iš okupuotos Lietuvos ir sako:

— Turiu tris pageidavimus ir noriu, kad jie greitai būtų įvykdyti.

— Kokie tie pageidavimai?

— Pirmas: kad Lietuva okupuotų Kinijos armija vienai dienai.

— Antras pageidavimas?

— Kad Kinijos armija okupuotų Latviją vienai dienai.

— Trečias pageidavimas?

— Kad Kinijos armija okupuotų Estiją vienai dienai ir pasitrauktų.

Susimąstė magikas, pažiūrėjo į lietuvių ir tarė:

— Kodėl tas pats pageidavimas visom trim valstybėm?

— Kad kiniečių armija žygiuotų per Rusijos teritoriją šešis kartus! — paaiškino lietuvis.

Išvados pašte

Giedriukas su tėveliu užėjo į Vilniaus centrinį paštelį. Giedriukas nustebež klausia:

— Tėveli, kodėl visi rašo su pririštais pieštukais?

— Taip reikia, Giedriuk, — aiškina tėvelis. — Kaikurie žmonės užsimiršę gali į kišenę įsidedėti ir išsinešti.

— Tai ir Meškis pas senelį kieme priristas todėl, kad jo neišsineštų? — nušvinta Giedriukas ("Šluota").

Dramos

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Pakilioje dvasioje praėjo Di-džiosios Savaitės ir Velykų dienos pamaldos. Velykų rytą, dalyvaujant pilnutei bažnyčiai tautiečių, gra-žiai giedojo par. choras ir sol. V. Verikaitis, akompanuojamas muz. J. Govedo. Choras, be tradicinių vely-kių giesmių, pirmą kartą giedojo choro vadovo muz. S. Gailevičiaus su-kurtą naują giesmę "Iš visų kraš-tų" (Pr. Lembergo žodžiai).

— Mirus a.a. Marijaj Jaseliūnie-nei, jos vyrui, sūnams ir broliui nuo-širdi užuojauta.

— Tikybos pamokos vaikams, besi- rengiantiems pirmajai Komunijai, po Velykų atostogų bus klebonijoj sek-madieniais po 10 v. pamaldų ir tre-čiadieniais 7 v. vakaro. Pirmoji pa-moka bus trečiadienį, balandžio 12 d., 7 v.v. Vaikų tėvams pagėdaujant, pirmosios Komunijos iškilmės įvyks gegužės 7 d., 10 v.

— Šis penktadienis yra pirmasis balandžio mėnesio; pamaldos vakare 7.30 v.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9 v.r., už a.a. Antaną Jonyną, velionies dve-jų metų mirties metinių progą; sek-madienį: 10 v. už Kaminskų ir Barš-čiauskų šeimos mirusius, 11 v. meti-nės už a.a. Romualdą Benotą, 12 v. už a.a. Antaną Grigaliavičių velionies ketvirtųjų metinių progą.

— Pakrikštija: Laura Vida Daily-daitė ir Gordon Juozas Warburton.

A.a. Marija Jaseliūnienė, 65 m. amžiaus, staiga mirė Velykų pirmąją dieną Humber Memo-rial ligoninėje Westone. Velio-nės širdimi negalavo jau ilgesnį laiką. Kulisi nuo šiaulių. Pašar-vota Turner ir Porter laidotu-rių namuose. Palaidota balan-džio 5, trečiadienį, iš Sv. Jono Kr. šventosios lietuvių kapinės. Paliko vyrą ir du sūnus. Laido-tuvėse dalyvavo ir velionės bro-lis iš Omahos.

Skautų tėvų rėmėjų komitetas paaukojo "T. Ziburiams" \$25. Nuoširdžiai dėkoja "Parama" už \$100 auką.

P A D E K A
Nuoširdžiai dėkojame Toron-to lietuvių bankeliui "Parama" už \$100 auką.
Toronto lietuvių choras "Varpas"

VIENINTELE KANADOS VAL-DZIOS REGISTRUOTA NATORA-LAUS GYDymo SVEIKATOS KLI-NIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymėlių judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS salėj pamesta lino ir žalios spalvos tauti-nė juosta. Jai kas radote, prašome pranešti tel. 239-2818.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtu- vė ir saulės kambarys antrame au-gšte, arti Bloor poezinio. Yra gara-žas. Tel. 536-5470.

NORIME ISSINUOMOTI 2 miegamų- jų vasarnamį vasarai netoli van-dens su visais patogumais viduje. Prašoma skambinti tel. 767-0756.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti B. Tarvydu tel. 767-4737.

MORTGICIAI. Dėl pirkimo, pardavi-mo ar investavimo į naujus mortgi-čius prašome skambinti p. Baraukui, Realtor 231-6226 Toronto.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMON-T medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4, durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir bliz-ginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigęs šia mokyklą gauna piges-nę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar na-muose turintiems laikinius lei-dimus. Mokome vairuoti stan-dartinius ir automatinius au-tomobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai,
pusmetiniai, dažymas, peru-kai ir t.t. Prieinamos kainos.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairius savo pastatė rūkytus dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršūnai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt.
UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

"KARALAITĖS VAKARAS"

formalus

BALIUS

įvyks
balandžio 8,
šeštadienį,
Estų salėje,
958 Broadview Ave.

• Gros Dimskio kvartetas

• Bus nemokamas šaltas bufetas • Pradžią — 7 val. vakaro

• Bilietai rezervuojami iš anksto telefonais 921-7929 arba 259-4954

Kaina — \$5, studentams bei moksleiviams — \$3

Visa Toronto lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti

Rengia: KLB Toronto apylinkės jaunimo sekcija

Toronto lietuvių jaunimas rengia

RINKTINĖS MUZIKOS

KONCERTA

balandžio 9, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo salėje

PROGRAMOJE:

smuikininkė ELENA KUPREVIČIŲTĖ

violončelistas ALGIMANTAS MOTIEKAITIS

pianistas ANDRIUS KUPREVIČIUS

KONCERTO PELNAS SKIRIAMAS atstovų kelionei į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Čikagoje. Bilietus galima gauti Prisikėlimo parapijos patalpose sekmadieniais po Mišių ir koncerto dieną prie įėjimo.
Kaina — \$5, \$3,
studentams bei moksleiviams — \$2.
Rengia — KLB Toronto apylinkės jaunimo sekcija

Adelės Abromaitienės meno darbų (iš džiovintų gėlių bei la-pų) paroda vyksta viešojoji bib-liotekoje Eastern Branch nuo balandžio 1 iki 30 d.

Toronto Malronio šeštadieninėje mokykloje pamokos po žie-mos atostogų bus pradėtos šį šeštadienį, balandžio 8 d., 10 v.r. **Iškiliųjų menininkų koncerte**, kurį rengia KLB Toronto apy-linkės jaunimo sekcija, balan-džio 9, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje, programą at-likis trys labai žymūs muzikai. Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė-Berg savo koncertais yra iš-garsėjusi Europoje, Pietų ir Šiaurės Amerikoje. Muzikos mo-kytis pradėjo Kaune, tęsė Pra-hoje ir Miunchene. Koncertuotį pradėjo 1946 m. Ypač didelio pasisekimo sulaukė 1952 ir 1954 m. Europoje. — Jos brolis An-drius Kuprevičius yra tarptauti-nio lygio pianistas, dėstas Ohio muzikos mokykloje. Muzikos meno pradėjo mokyti Kaune, baigė konservatorią. Toliau la-vinosi Vokietijoje, Čekoslovakijoje ir Austrijoje. 1946 m. Ze-nevoje dalyvavo tarptautiniame muzikų ir dainininkų konkurse, kur iš 150 pianistų pateko į ge-riausiųjų dešimtuką. Nuo 1948 m. Argentinoje dėstė muzikos mokykloje, koncertavo, vadavo lietuvių chorui. Nuo 1953 m. gyvena JAV-se ir garsėja bran-džiais savo koncertais. — **Algi-mantas Motiekaitis**, violončelis-tas, Vlodo sūnus, yra baigęs Kauno konservatorią, vėliau la-vinęs Salzburgo Mozarteume. JAV-se buvo simfoninių orkest-rų koncertmeisteriu Buffalo ir Los Angeles miestuose. Dabar rengiasi išvykti Australijon pa-našiom pareigom. Toronte bus jo atsiveikimo koncertas.

Pavasariinių suknų balius, rengiamas Toronto Lietuvių Mo-terų Salpos Grupės "Daina", įvyks balandžio 15, šeštadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo par. salėje. Tai bus kartu ir 30 metų veiklos suktakties paminėjimas. Meninę programą atliks B. Volkovo bale-to mokyklos mokinės. Gros D'Amico orkestras. Bus turinga loterija, gausus bufetas. Rengė-jos maloniai kviečia dalyvauti visas buvusias dainietes, rėmė-jas bei rėmėjų, visą plačiąją visuomenę ir tuo būdu prisidėti prie savo tautiečių šelpimo. Prašoma atkreipti dėmesį į šio pa-rengimo skelbimą sekančiame "TŽ" nr.

Žemaitių susirinkimas — balan-džio 16 d., 1 v.p.p., Prisikė-limo par. muzikos salėje su už-kandžiais ir kava. Bus renkama valdyba. Iniciatoriai

Akademikais rengia simpozio-umą balandžio 22 d., 8 v.v., Pri-sikėlimo parapijos muzikos stu-dijoje. Bus nagrinėjami Toron-to Lietuvių Akademikų Dr-ijos 1970 m. anketo rezultatai. To-kia anketa buvo išsiuntinėta lie-tuvių studentams ir filisteriams, gyvenantiems Toronte. Tikslas — sužinoti liet. studentų bei fi-listerių nuomonę bei pažiūras į tautybę ir lietuviybės klausimą. Bendra pranešima apie anketo duomenis padarys Sofija Butke-vičienė. Simpoziumo moderato-rius — Eugenijus Girdauskas, nariai — Gabija Juozapavičūtė, Algis Čepas, Antonija Petrulie-nė, Algimantas Banelis. Akade-mikai kviečia dalyvauti visus, kurie gavo tą anketa, narius ir visą lietuvišką visuomenę. V-ba

Argentiniečių lietuvių Virginija Jasutytė, studijuojanti ko-mercinį meną Niujorke, Velykų progą viešėjo pas buv. argenti-niečių V. G. Balčiūnus ir ap-lankė Toronto žymesnes vietas.

KLB krašto valdyba jau pa-siuntė raštus JT gen. sekretoriui K. Waldheim, Kanados vyriau-sybei ir spaudai, kuriuose prašo remti Lietuvos tikinčiųjų pa-stangas atgauti religijos laisvę.

KLB krašto valdybos pirmi-ninko inž. E. Čuplinsko raštas, lie-čiąs religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje, remiantis Lietuvos tikinčiųjų memorandu-mu, išspausdintas "The Toronto Star" dienraštyje IV. 3. Jame sakoma, kad religijos persekio-jimas Lietuvoje nėra Sovietų Są-jungos vidaus reikalas. "Kai pa-neigiamos pagrindinės žmogaus teisės, kiekvienas asmuo ir kiek-viena valstybė turi teisę ir parei-ga reaguoti ir priešintis visais galimais būdais." Rašte išreišk-ama viltis, kad Kanados vyriausybė galės pareikšti Sov. Są-jungai savo susirūpinimą dėl re-ligijos, ypač dėl katalikų perse-kojimo Lietuvoje.

KLB švietimo komisijos pirm. L. Tamošauskui Kanados šešta-dienių mokyklų mokytojų suva-žiavime paaiškinus apie sąlygas studijuoti Pedagoginiame Litua-nistikos Institute Čikagoje ko-respondenciniu būdu, ten pat už-sirašė studijuoti dar dvi studen-tės, būtent, Laimutė Birgelytė iš Toronto ir Vilija Maltčiūtė iš Montrealio. Sąlygos labai pa-prastos: reikia paduoti KLB švietimo komisijai pareiškimą, kad nori ten studijuoti; už moks-lą užmoka švietimo komisija.

KLB krašto valdybos iniciaty-tva sudaryta jaunimo kongreso finansų komisija, kurios uždavi-nys — telkti lėšas II pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Čika-goje. Komisijos sudėtis: inž. Vyt. Liuiama, Kaz. Malignas ir dr. Sig. Kazlauskas. Dalis lėšų jau surinkta iš bankelių ir orga-nizacijų, tačiau dar daug trūksta iki numatytos sumos. Netru-kus komisija kreipsis į visuo-menę.

Baltiečių studijinės konferen-cijos (gegužės 11-14) istorijos sekcijoj bus gydomos šios temos: "Rise of Medieval Baltic States and Estates", "Baltic Lands in the 18th Century", "Modernization of the Baltic Provinces 1860-1914", "Baltic Lands under Occupation: World War II", "Soviet Relations with the Baltic Countries — World War II and Thereafter". Taip pat bus paskaitos specifinėm temom: "History of Science and Learning in the Baltic States", "Problem of Religion in 20th Century Baltic States" ir kt. Is-torinio skyriaus koordinatorių yra prof. W. L. Winter iš Central Connecticut State College, JAV.

Kiniečių stalo teniso žaidėjų delegaciją sudaro 34 asmenys. Juos globoja ir rungtynes orga-nizuoja Kanados ir Ontario stalo teniso draugijos. Tarptautinės rungtynės Kanada-Kinija — ši ketvirtadienį, balandžio 6 d., 8 v.v., Varsity arenoje, Bloor gt. Kanados žaidėjų eilėse yra V. Nešukaitytė, E. Sabaliauskaitė-Simerl, P. Klevinas. "The Star" III. 29 laidoje buvo įdėta didelė E. Simerl nuotrauka, bet jos lie-tuviškoji pavardė neminama.

Ontario darbo ministerijoj veikia moterų biuras, kurio už-davinys — teikti pagalbą darbo įieškančiom arba dirbančiom moterim bei mergaitėm. Jis iš-leido brošiūrą, kurioje infor-muojama apie įvairius trumpa-laikius profesinius kursus, ne-reikalaujančius akademinio išsi-lavinimo. Brošiūra gaunama: Department of Labour, Wo-men's Bureau, 400 University Ave., Toronto 2, Ont. Galima už-sakyti ir telefonu 965-1537.

K. L. Katalikų Centras, gavęs žinią apie Lietuvos tikinčiųjų memorandumą, pasiuntė tele-gramą JT gen. sekretoriui, pra-šydamas panaudoti savo įtaką, kad memorandumui būtų duota eiga. Kai pagrindinės žmogaus teisės paneigiamos, kai religija yra persekiojama, Jungtinės Tautos turi atkreipti dėmesį ir pasmerkti žmogaus teisių pažei-dėjus.

Vasario 16 gimnazijos direkto-rus dr. V. Natkevičius lankėsi Toronte kovo 30-31 d.d. ir buvo apsispyjęs pas buvusius Vasario 16 gimnazijos mokinius p. Bi-retas. Iš jo pareiškimų "TŽ" re-dakcijoj matyti, kad kelionės tikslas — finansiniai ir kiti gim-nazijos reikalai. Apie juos jis kalbėjo Čikagoje, Toronte, Hamiltone ir kitur. Toronte įvyko ilgokas pasitarimas su Bendruo-menės veikėjais. Apie tai bus plačiau parašyta kitame "TŽ" nr. Velykų šventės dr. V. Natke-vičius praleido Montrealyje pas savo gimines — p. Povilačius.

Tikintiesios Lietuvos Dienos proga religinei šalpai Lietuvoje, be jau skelbtųjų parapijų bei kapelionijų, surinkta: **Delhi** lie-tuvių Sv. Kazimiero parapijoj \$100, **Otavos** lietuvių kapelioni-joj — \$122. Iki šiol Kanadoje tam reikalui surinkta apie \$2000. Dar nevisos parapijos at-siliepė. Gautosios aukos jau per-siustos lietuvių vyskupų globo-jamam religinės šalpos fondui Brooklyne.

Toronte yra lietuvių jaunuo-lių, pasižyminių moksle, spor-te ir kitose srityse. Nevisuomet jų pavardės patenka į "T. Zibu-rius", nes niekas nepraneša. Re-dakcija kviečia jų tėvus arba ar-timusius apie tai pranešti raštu.

Valstybinė radijo ir televizijos bendrovė CBC gavo leidimą įrengti Toronte televizijos sius-tuvą prancūziškai kalbantiems kanadiečiams. Oficialiais duome-nimis, prancūziškoji programa turės 99.100 prancūziškos kil-mės žiūrovų, kurių tik 3.700 ne-moka anglų kalbos. Prieš tokį sumanymą pasisakė "The To-ronto Sun" dienraštis, priminda-mas, kad šandien persama dau-giaukultūres Kanados idėja. To-ronto mieste tėra apie 60.000 prancūzų kilmės kanadiečių, o italų priskaitoma net 350.000. Už prancūzus gerokai gauseni yra ukrainiečiai, portugalai, len-kai, graikai ir galbūt net vo-kiečiai. Tokiu atveju naująją To-ronto televizijos stotį, kuri dar-bą pradės 1973 m. pradžioje, būtų žymiai tiksliau padaryti e-tininių grupių stotimi. Ji galėtų transliuoti programas ne tik prancūzų, bet ir kitų tautybių kalbomis, nes CBC išlaiddas pa-dengia visų kanadiečių pajamų mokesčiai federacinei vyriausy-bei. Dabargi CBC dažniausiai iš-sisukinėja ir vengia betkokios pagalbos etninėms grupėms. Jei-gu pasirodo viena kita jų pro-grama, tai tik todėl, kad ją transliuoja privačios rankose esančios nevalstybinės televizi-jos stotys.

Toronto viešųjų mokyklų va-dyba nutarė įvesti nuo 1972 m. rugsėjo šių kalbų kursus: len-ku, ukrainiečių, hebrajų ir veng-ru keturiuose gimnazijose. Nuta-rimo vykdymas priklausys nuo turimo biudžeto ir mokytojų tu-rėjimo. Tai bus svarstoma atski-rame posėdyje. Jei planas bus galutinali priimtas, lenku kalba bus dėstoma Parkdale College Institute, ukrainiečių — Hum-berside, hebrajų — Forrest Hill, vengrų — Jarvis. Už tu kalbų kursus mokiniams bus duodami kreditai. Juose galės mokyti ir kitų tautybių mokiniai.

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Rekolekcijos užbaigtos Verbų sekmadienį. Visą savaitę vakarais į pamokslus ir pamaldas lankėsi ne-taip daug parapijiečių, bet šeštadienio va-karą ir sekmadienį bažnyčia buvo pil-na. Paskutinį savo pamokslą svečias kunigas J. Staškus pasakė Verbų sek-madienį, 11 v. pamaldų metu. Pa-mokslininkas — dar jaunas ir sim-patiškas. Jis mūsų bažnyčioje vedė savo pirmąsias rekolekcijas. Gražiais ir aiškiai suprantamais pamokslais jis sušvelnino ir atgaivino mūsų "suakme-nėjusias" širdis. Po 11 v. pamaldų be-veik pusė dalyvavusiųjų užėjo į par. svetainę, kur par. komitetas suruošė bendrus pusryčius. Dalyvavo reko-lekcijų vedėjas, mūsų klebonas ir apie 200 parapijiečių. Klebonas nuo-širdžiai padėkojo svečiui už taip gra-žiai pravesat rekolekcijas ir savo parapijiečiams už tokį gausų dalyva-vimą. Jis pabrėžė, jog šios rekolek-cijos yra didžiulis pasisekimas, kuris aiškiai parodo, jog mūsų parapija yra gyva. Rekolekcijų vedėjas, padėkojęs už pakvietimą, pajuokavo, jog ir jam kartais pamokslų metu "sudrebėdavo kinkos", nes nebuvo tikras ar pa-jėgs mus įtikinti. Kazimieriečiai nuoširdžiai dėkoja kun. J. Staškui už sėkmingas rekolekcijas. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Balandžio 7 d. yra pirmasis mė-nesio penktadienis. Šventoji valan-da — 6.30 v. vak. ir vakarinės Mi-šios 7.30 v.

— Katalikų moterų draugijos su-sirinkimas įvyks balandžio 9, sek-madienį, po 11 v. pamaldų, N. P. Marijos seserų salėje. Paskaita "Ver-tybės ir moters vaidmuo šių dienų gyvenime" skaitys Irena Lukoševičienė. Valdyba kviečia visas nares ir visus tautiečius. Po paskaitos — ka-vutė.

— Rengiasi tuoktis Bronius Bag-džiūnas, mūsų parapijietis, su Nijole Sofija Vadišūte iš Manchester, Conn.

— Lietuvių tarpe vėl kažkas pla-tina vadinamąjį "Sv. Antano lenciu-gėlių". Pakartotinai primename, kad šios rūšies pamaldumai nėra Bažny-čios patvirtinti ir nėra leisti platin-ti. Juose yra grąsinimai ir pažadų, nesiderinančių su Evangelijos dvasia.

— Didžiojo Penktadienio rinkliava, skirta Šventosios Žemės bažnyčioms išlaikyti — \$15.11. Užbrajęsji sek-madienį surinkta \$245.45.

Lietuvių Akademijos Sambū-ris kovo 24 d. N.P. Marijos se-serų namuose surengė sociolo-gės I. Lukoševičienės paskaitą "Montrealio lietuvių jaunimo so-cialinė veikla organizacijose". Paskaitininkė pravedė anketa lietuvių jaunimo tarpe, kuris lankė lietuvių mokyklas bei kur-vus nuo 1965 iki 1970 m. Iš 167 į anketa atsakė 127. Siam mok-sliniam darbu I. Lukoševičienė naudojo trijų žinomų sociolo-gų metodų, pagal kurį paaiškė-jo, kaip lietuvių jaunimas integruojasi, asimiliuojasi (arba net izoliuojasi) į vietos aplinką. Vi-sos etninės grupės, neišskirian-ty ir lietuvių, pergvena nostal-giją. Lietuvių šeimos lietuvių kalba yra kaip komunikacijos priemonė. Dauguma vaikų ją tiek ir temoka. Už šeimos ribų vyrauja anglų kalba net taro brolių ir seserų. Į Kanados vieti-nės organizacijas lietuvių jaunimas nesijungia arba labai ma-

žas nuosimtis. Į šią paskaitą bu-vo pakviestas ir jaunimas. Iš jo pasisakymų atrodė, kad jaunie-ji nebesutinka su senais veikimo metodais. Diskusijoms vadovavo dr. H. Nagys.

Rekolekcijas Aušros Vartų parapijoje vedė kun. V. Zaka-ras iš Putnamo. Savo pamoks-luose jis kalbėjo apie pasaulį, už kurios slepiasi misteriija. Re-kolekcijų užbaigai salėje Rožinio Draugija, vadovaujama p. Vai-čekauskienės, surengė pusry-čius, kuriuose dalyvavo rekolek-cijų vedėjas, parapijiečiai, kun. Jonas Staškus iš Toronto ir sa-vieji kunigai. Visi dėkingi kun. V. Zakarui už sėkmingas ir tu-riningas rekolekcijas.

R. E. Maziliauskas pasitraukė iš "NL" redaktoriaus pareigų.

Kvebeko komunistų partija turėjo patalpas Montrealyje 5327 Park Ave. Ji kartais ban-dydavo išstatyti savo kandidatus rinkimuose, bet pasisekimo ne-turėdavo. Artinantis federaci-niams rinkimams, komunistai bandys pažvejoti gerokai su-drumstame Kvebeko vandenyje. Partijos pirm. M. Samuel Walsh (žydų tautybės?) atidarė naujas sekretoriato patalpas 356 Mont Royal Est. Jo žmona Jeannette Walsh kandidatuos federaci-niuose rinkimuose Montreal-Laurier apylinkėje, o komuni-ty jaunimo lygos vadas M. C. Damers — Labelle apylinkėje miško kirtėjų ir mažųjų sri-tyje. J. L.

"Nepr. Lietuvos" Spaudos Bendrovės naujai išrinktoji val-dyba kovo 25 d. perėmė pareigas iš buvusiosios b-vės valdybos. Pirmajame posėdyje valdybos pirmininku išrinktas L. Girinis-Norvais, vicepirm. visuomeni-niais reikalais J. Šiaučulis, vi-cepirm. administraciniais reik. Pr. Paukštaitis, sek. A. Mylė, išd. P. Klezas, turto reik. J. Ged-vila, platinimui L. Gureckas. Su-daryta "NL" redakcinė komisi-ja iš J. Gedvilos, L. Girinio-Nor-vaish, P. Klezo, J. Šiaučulio, E. Kardelienės ir J. Vilušio, ku-riam pavestas ir tech. redagavi-mas. Pirmasis naujosios red. pa-ruoštas "NL" numeris turėjo iš-eiti porą dienų pavėlavęs. Valdy-bos narių dauguma yra "NL" ve-teranai, eilę metų eję valdyboje įvairias pareigas. Pirmą kartą "NL" Sp. B-vės valdyboje daly-vauja J. Gedvila, pastaruosius metus laikraščiuo talkinęs kaip raidžių rinkėjas. L. Gureckas yra Montrealyje žinomas automobi-lių pardavėjas, P. Klezas — bu-vęs D. L. K. Vytauto Nepri-klausomojo Klubio ir LB veikė-jas.

Neoficialiomis žiniomis, šie-met skiriamos Vinco Krėvės lite-ratūros premijos vertinimo ko-misija jau sudaryta iš dr. I. Gra-žytės, V. A. Jonyno, KLB Mont-realio apyl. valdybos atstovės D. Kerbelytės, dr. H. Nagio ir Aka-deminio Sambūrio pirm. V. Pie-čičio. Premija kas antrus metus skiria Montrealio Lietuvių Aka-deminis Sambūris.

Savo delikatesų parduotuvę iš Snowdon rajono J. Gedvila per-kelia į miesto centre esančią Crescent gatvę. za.

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	Asmenines
Taupomasis s-tas	Nekiln. turto
Term. ind. 1 metams	Čekių kredito
Term. ind. 2 metams	Investacines nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 metams	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10.000
	Da duoda nemokamą gyvybės apdrau-dą iki \$2.000 už taup. s-tos sumas.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadi-nius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos. 3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rug-sėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.